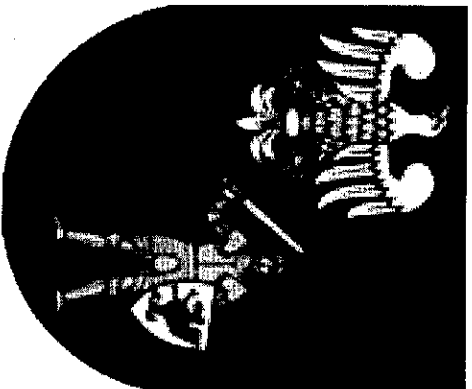

BR-105/M

RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU
PRUSZKOWSKIEGO

Sierpień 2011 r.

[Handwritten signature]

SPIS TREŚCI:

- Wprowadzenie 5
- **I cel szczegółowy: ograniczenie emisji substancji i energii 6**
 - **1. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości powietrza, zwłaszcza w zakresie pyłów 6**
 - Działanie 1.1. Inwentaryzacja źródeł emisji substancji do powietrza 6
 - Działanie 1.2. Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i formaldehydem 6
 - Działanie: 1.3. Przygotowanie programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu 8
 - Działanie: 1.4. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji 9
 - Działanie: 1.5. Wdrażanie postanowień programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu 10
 - Działanie: 1.6. Wzmocnienie nadzoru nad podmiotami gospodarczymi emitującymi zanieczyszczenia do powietrza 14
 - Działanie: 1.7. Modernizacja komunalnych źródeł emisji do powietrza (kotłowni) na terenie jednostek organizacyjnych Powiatu Pruszkowskiego 14
 - Działanie: 1.8. Wspieranie działań podmiotów prywatnych i publicznych na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania energii 14
 - Działanie: 1.9. Wspieranie działań na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu 14
 - Działanie: 1.10. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji, poprzez wspieranie rozwoju transportu ulicznego, ruchu rowerowego, tworzenia stref wyłączonych z ruchu samochodowego. 14
 - **2. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości wód w zakresie badanych parametrów 15**
 - Działanie 2.1 Ochrona wód powierzchniowych 15
 - Zagrożenie powodziami i podtopieniami na terenie Powiatu Pruszkowskiego: 18
 - Działanie 2.2 Ochrona wód podziemnych 20

- **3. Cel operacyjny: Ograniczenie uciążliwości hałasu i promieniowania elektromagnetycznego** 21
 - *Działanie 3.1. Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej* 21
 - *Działanie 3.2. Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem tych pól* 22
 - *Działanie 3.3. Wykonanie mapy akustycznej powiatu* 22
 - *Działanie 3.4. Przeprowadzenie prac mających na celu ograniczenie zagrożenia mieszkańców hałasem poprzez tworzenie barier akustycznych, wymuszenie działań podmiotów będących źródłem emisji aby dokonywały stosownych zmian technologicznych* 23
 - *Działanie 3.5. Wprowadzanie zagadnień akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego* 23
 - *Działanie 3.6. Nadzór nad źródłami emisji pola elektromagnetycznego* 23
- **4. Cel operacyjny: Zapobieganie skutkom awarii przemysłowych** 24
 - *Działanie 4.1 Współpraca z Komendą Powiatową Straży Pożarnej* 24
 - *Działanie 4.2 Inwentaryzacja instalacji stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska i życia ludzi* 25
- **II cel szczegółowy: ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu** 28
 - **1. Cel operacyjny: Ochrona przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wymogów UE** 28
 - *Działanie 1.1 Inwentaryzacja przyrodnicza* 28
 - *Działanie 1.2 Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody* 28
 - *Działanie 1.3 Popieranie wysiłków gmin, organizacji ekologicznych i indywidualnych obywateli mających na celu stworzenie nowych form ochrony przyrody na terenie Powiatu* 28
 - **2. Cel operacyjny: Zwiększanie lesistości i dokonanie pojedynczych zadrzewień.** 28
 - *Działanie 2.1 Usiálenie czy na terenie Powiatu znajdując się tereny przewidziane do zalesień* 28
 - *Działanie 2.2 Inwentaryzacja lasów prywatnych* 29
 - **3. Cel operacyjny: Ochrona gleb** 29

- *Działanie 3.1 Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i wymagających rekultywacji* 29
- *4. Cel operacyjny: Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych* 30
- **III cel szczegółowy: racjonalne gospodarowanie środowiskiem** 32
 - *1. Cel operacyjny: Ograniczenie materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, zatrzymanie wody w środowisku* 32
 - *Działanie 1.1 Racyjne gospodarowanie zasobami środowiska* 32
 - *Działanie 1.2 Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych* 33
 - *2. Cel operacyjny: Wykorzystanie energii odnawialnej do 7,5 % ogółu energii zużywanej* 35
 - *3. Cel operacyjny: Usprawnienie zarządzania środowiskiem* 35
 - *Działanie 3.1 Wzmocnienie służb ochrony środowiska w gminach i w Powiecie* 35
 - *Działanie 3.2 Gospodarowanie środkami Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pruszkowie* 36
 - *Działanie 3.3 Rozszerzenie systemu udostępniania informacji o środowisku zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo Ochrony Środowiska* 38
- **IV cel szczegółowy: edukacja ekologiczna i podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu** 38
 - *1. Cel operacyjny: Większa aktywność społeczeństwa na rzecz środowiska* 38
 - **Realizacja „Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami w Powiecie Pruszkowskim”** 40

Wprowadzenie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pruszkowskiego został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/125/200 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 27 kwietnia 2004 r.

W zatwierdzonym przez Radę Powiatu Pruszkowskiego Programie Ochrony Środowiska w Powiecie Pruszkowskim jako cel nadrzędny przyjęto:

POPRAWĘ STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I OCHRONĘ JEGO ZASOBÓW

Dla realizacji celu nadrzędnego przewidziano osiągnięcie czterech priorytetów szczegółowych:

- I. Ograniczenie emisji substancji i energii.
 - II. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu.
 - III. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem.
 - IV. Zwiększenie aktywności obywatelskiej i podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności Powiatu.
- W powiatowym programie ochrony środowiska założono, że działania niezbędne dla osiągnięcia w/w priorytetów realizowane będą w dwóch horyzontach czasowych:
- krótkookresowym - lata 2004 - 2006,
 - długoterminowym - lata 2006 - 2010.
- Ponadto Program zawiera cele szczegółowe i operacyjne.

Poniżej omówiono zakres realizacji Programu.

Za okres sprawozdawczy przyjęto rok 2010 z uwzględnieniem działań podjętych do dnia 30 czerwca 2011 r. Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska wskazują, iż sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska powinno być przedstawiana co dwa lata. Poprzednie sprawozdanie przedstawiono Radzie Powiatu Pruszkowskiego w ubiegłym roku.

1. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości powietrza, zwłaszcza w zakresie pyłów

Działanie: 1.1. Inwentaryzacja źródeł emisji substancji do powietrza

W latach 2010 - 2011 udzielono 7 pozwoleń na wprowadzanie gazów lub/i pyłów do powietrza oraz przyjęto 16 zgłoszeń instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

Działanie: 1.2. Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i formaldehydem

Źródłami zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10, którym udzielono pozwolenia na wprowadzanie gazów lub/i pyłów do powietrza lub przyjęło zgłoszenia instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko są:

1. FIRMA PRODUKCYJNO - HANDLOWA „GLASSKOP” Jacek Koperski ul. Nadrzeczna 4, 05 - 552 Wólka Kosowska (ul. Brzozowa 7B, 05 - 840 Nadarzyń);
2. „SFM FILTERY” ŁUCZAK Sp. J. ul. Zimna 8, 05 - 800 Pruszków (Stara Wieś ul. Grodziska 45);
3. THERM - TRADE Sp. z o. o. Spółka Komandytowa Nowa Wieś ul. Kamelskiego 9, 05-806 Komorów;
4. ASO FIAT Tadeusz Jankowski Rybie ul. Raszynska 25, 05-090 Raszyn;
5. BLACHARSTWO I LAKIERNICTWO POJAZDOWE Świontek Arkadiusz ul. Niska 17, 05 - 090 Raszyn;
6. „Centrum Klimat” Sp. z o.o. ul. Noakowskiego 4, 05 - 820 Piastów;
7. „Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego STOMIL” Sp. z o. o. ul. Warszawska 49/51, 05-820 Piastów;
8. Polbruk S. A. ul. Nowy Świat 16c, 80 - 299 Gdańsk (ul. Parzniewska 6, 05 - 800 Pruszków);
9. Przedsiębiorstwo Produkcji Mas Betonowych „Bosta - Beton” Sp. z. o. o. ul. Ksawerów 30, 02 - 656 Warszawa (ul. St. Bryły 4, 05 - 800 Pruszków);
10. PRUMEL Sp. z o. o. ul. Mostowa 4, 05 - 800 Pruszków;

11. AUTO - SERVICE ZALEWSCY s. c. Krystyna, Adam Zalewscy, Janki Al. Krakowska 52, 05 - 090 Raszyn;
12. Kosmopol Sp. z o. o. ul. Warszawska 21, 05 - 805 Kaniec;
13. Libet S.A. ul. Powstańców Śl. 5, 53 - 332 Wrocław (ul. Groblowa 5, 05 - 800 Pruszków);
14. SMURFIT KAPPA POLSKA Sp. z o. o. ul. Klasyków 36, 03 - 163 Warszawa (ul. Groblowa 10, 05 - 800 Pruszków);
15. VIS Sp. z o. o. ul. Kasprzaka 29/31, 01 - 234 Warszawa (ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków);
16. McDonald's Polska Spółka Sp. z o. o. ul. Marynarska 15, 02 - 674 Warszawa (ul. Kościuszki 17, 05 - 800 Pruszków, Janki ul. Mszczonowska 3, 05 - 090 Raszyn);
17. „MAG - NATA” Rusinowski ul. Kossaka 21, 05 - 820 Piastów;
18. „KONIGSBERG AUTOMATIVE” Sp. z o. o. ul. 3-go Maja 8, 05 - 800 Pruszków;
19. Nadarzyn Industrial Park Sp. z o. o. Pl. Andersa 5, 61 - 894 Poznań (Al. Katowicka 66, 05 - 830 Nadarzyn);
20. Głaspol Sp. z o. o. ul. Kolejowa 1, 32 - 312 Jarosławiec (ul. Przejazdowa 22 b, 05 - 800 Pruszków);
21. METRO Group Asset Management Polska Sp. z o. o. Al. Krakowska 61, 02 - 183 Warszawa (Janki ul. Mszczonowska 3, 05 - 090 Raszyn);
22. Volvo Polska Sp. z o. o. ul. Mydlana 2, 51 - 502 Wrocław (Al. Katowicka 215, 05 - 831 Młochów);
23. Michelin Polska S. A. ul. Leonharda 9, 10 - 454 Olsztyn (ul. Przejazdowa 22C, 05 - 800 Pruszków);
24. Prologis Poland LXXXIX Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (Al. Kasztanowa 160, 05 - 831 Młochów);
25. Prologis Poland XCIII Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (Al. Kasztanowa 160, 05 - 831 Młochów);
26. Instytut Badawczy Leśnictwa ul. Braci Leśnej 3, Sękocin Stary, gmina Raszyn (ul. Braci Leśnej 3, Sękocin Stary, gmina Raszyn);
27. Prologis Poland REIT Sp. z o. o. IV S. K.-A. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (ul. Wacława 2, Sokółów);

28. Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowego „MEDIUM” Krzysztof Chojnacki i wspólnicy; Sp. jawna ul. Kubusia Puchatka 8, 05 - 830 Nadarzyń;
29. Prologis Poland LI Sp. z o. o. ul. Złota 59, 00 - 120 Warszawa (ul. Wacława 2, Sokolów);
30. Warszawskie Zakłady Zielańskie „Herbapol” Pruszków ul. Olówkowa 54, 05 - 800 Pruszków;
31. Edelmann Poland Sp. z o. o. ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków;
32. AGI Media Warszawa Sp. z o. o. ul. Nowa 23, Stara Iwiczna, 05 - 500 Piaseczno (ul. 3 Maja 8, 05 - 800 Pruszków);
33. COLIBRA Janusz Karpiński ul. Świerkowa 14, 05 - 800 Pruszków;
34. Bawaria Motors Sp. z o. o. ul. Czemiakowska 47, 00 - 715 Warszawa (Dealer BMW i MINI Bawaria Motors, ul. Krakowska 5, 05 - 090 Falenty);
35. Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników ul. Skłodowska - Curie 55 w Toruniu (Oddział Elastomerów i Technologii Gumy w Piastowie ul. Harcerska 30, 05 - 820 Piastów);
36. „Si-Majewski Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa” ul. Olówkowa 1, 05 - 800 Pruszków.

Źródłem zanieczyszczenia formaldehydem, któremu udzielono pozwolenia na wprowadzanie gazów do powietrza jest „EDEL” Edward Panek Domaniew 18, 05 - 840 Brwinów.

Działanie: 1.3. Przygotowanie programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu

Obowiązek określania programów ochrony powietrza wynika z art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j. t. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Programy określa się dla stref (strefa to aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy oraz obszar powiatów nie wchodzących w skład ww. aglomeracji), w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy. Programy mają na celu osiągnięcie dopuszczalnych poziomów i poziomów docelowych substancji w powietrzu.

Zgodnie z art. 19 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462 z późn. zm.) - od 1 stycznia 2008 r. programy ochrony powietrza określa w drodze uchwały sejmik województwa. Programy ochrony powietrza sporządzane są na podstawie dokumentacji wykonywanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. z 2008 r. Nr 38, poz. 221).

Ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 Uchwałą Nr 235/08 z dnia 17 listopada 2008 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego określił program ochrony powietrza dla strefy powiat pruszkowski, mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10. Uchwała opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego Nr 216 z dnia 15 grudnia 2008 roku, poz. 9142.

„Program ochrony powietrza dla strefy Powiat Pruszkowski” jest dostępny na stronie <http://www.mazovia.pl/pozostale/art.832.program-ochrony-powietrza-dla-strefy-powiat-pruszkowski.html>

Opracowany w 2003 r. przez Wojewodę Mazowieckiego „Program Ochrony Powietrza dla powiatu pruszkowskiego” stracił ważność w 2005 r.

Działanie: 1.4. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji

W ramach działań wspierających ograniczenie uciążliwości motoryzacji, w 2008 r. opracowana została koncepcja układu drogowego Powiatu Pruszkowskiego. W latach 2009 i 2010 zaplanowano wydatkowanie na ten cel po 20 000 000 zł. Na realizację całości zadania do końca 2013 r. zaplanowano wydatkowanie środków łącznie do kwoty 82 000 000 zł. Zadanie będzie realizowane z udziałem środków unijnych. W ramach zadania do końca 2009r. została wykonana dokumentacja techniczna budowy ul. Przyszłości na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką 719 (Al. W. Polskiego) do torów PKP.

REALIZACJA INWESTYCJI

Lp.	Nazwa zadania	Data rozpoczęcia zadania	Data zakończenia zadania	Uwagi
1.	nowa sieć dróg na terenie Powiatu Pruszkowskiego	24.06.2009 r.	28.02.2010 r.	zadanie wieloletnie

Rozliczenie inwestycji na dzień 30 czerwca 2011 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan 2011 r.	Firma/zadanie	Wykonanie w 2011 r.	Uwagi/Wydatki Razem
INWESTYCJE DROGOWE					
1.	Nowa sieć dróg na terenie Powiatu Pruszkowskiego:		ROBIMART Robert Zalewski - wyk. koncepcji włączenia ul. Przyszłości do planowanego przjazdu PKP W/1/4/2011 – zak. 15.05.11	25 830,00	25 830,00 (zrealizowano)
	Budowa drogi 3141 W (ul. Przyszłości) z przebudową skrzyżowania z drogą nr 719 i ul. Działkowa oraz modernizacja drogi nr 3124 W.	1 515 000	ROBIMART Robert Zalewski - wyk. dok. tech. skrzyżowania ul. Przyszłości z drogą nr 719 i ul. Działkowa W/1/4/2/2011 – zak. 30.11.11	63 960,00	
	Budowa połączenia drogi nr 3115 W (ul. Sokolowska) z drogą nr 3120 W (Al. Hrabaska)		EMA Nowak, Barcz, Nowak Sp.j. - wyk. dokumentacji tech. W/1/3/6/2010 + Aneks term Zak 31.03.2011 r.	64 660,00	Dokumentacja wykonana, Umowa nieoznaczona

Działanie: 1.5. Włączenie postanowień programu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu

W ramach działań zmierzających do ustalenia celów Programu, Powiat realizował następujące inwestycje, ograniczające emisję pyłu zawieszzonego PM10 do powietrza:

- przebudowa ul. Powstańców Warszawy w Brwinowie,
- przebudowa i modernizacja ul. Bohaterów Warszawy w Pruszkowie - ul. Tuwima w Piastowie,
- przebudowa i modernizacja ul. Długiej w Pruszkowie,
- przebudowa ul. Pruszkowskiej w Raszynie,
- przebudowa ul. Sportowej w Brwinowie,

- modernizacja ul. Armii Krajowej w Pruszkowie,
- przebudowa ul. Grodziskiej w Brwinowie,
- przebudowa Al. M. Dąbrowskiej i ul. Brzozowej i budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Brzozowej i ul. Komorowskiej,
- wykonanie termomodernizacji budynku szkoły przy ul. Promyka w Pruszkowie,
- wykonanie elewacji w Pałacyku DPS Czubin,
- konserwacja nawierzchni drogi powiatowej Nr 4108W w miejscowości Miłecin i ul. Bohaterów Wolności w Piastowie dł. ok. 1272 mb,
- konserwacja nawierzchni drogi powiatowej Nr 3122W w miejscowości Podolszyn, Nr 3119W w miejscowości Falenty i Nr 3103W w miejscowości Parole dł. ok. 3137 mb,
- remont ul. Warszawskiej w Nadarzynie dł. ok. 480 mb.

Rozliczenie inwestycji na dzień 30 czerwca 2011 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan 2011 r.	Firma/zadanie	Wykonanie w 2011 r.	Uwagi/Wydatki Razem
INWESTYCJE DROGOWE					
1	Nowa sieć dróg na terenie Powiatu Pruszkowskiego: Budowa drogi 3141 W (ul. Przyszłości) z przebudową skrzyżowania z drogą nr 719 i ul. Działkową oraz modernizacją drogi nr 3124 W	1 515 000	ROBIMART Robert Zalewski - wyk. koncepcji włączenia ul. Przyszłości do planowanego przejazduPKP W/14/2011 – zak. 15.05.11	25 830,00	25 830,00 (zrealizowano)
			ROBIMART Robert Zalewski - wyk. dok. tech. skrzyżowania ul. Przyszłości z drogą nr 719 i ul. Działkową W/14/2/2011 – zak. 30.11.11	63 960,00	Dokumentacja wykonana. Umowa nierozliczona
2	Przebudowa ul. Sportowej w Brwinowie	1 000 000	EMA Nowak, Barcz, Nowak Sp.j. - wyk. dokumentacji tech. W/3/6/2010 + Aneks term Zak 31.03.2011 r.	64 660,00	
			Inżynieria Budowlana Marek Tarnowski Wykonawca W/1/68/2/09 – zak. 30.09.11	756 754,37	Całość umowy 1 431 041,99 (zapł. 674 287,62)
3	Przebudowa ul. Warszawskiej i ul. Mszczonowskiej w Nadarzynie	2 000 000	Marek Jabłoński - nadzór inwestorski W/14/6/2010	12 519,96	Całość umowy 23 790,00
			JARPOL - wykonawca W/12/6/2010 – zak. 30.09.11	14 999,88 (zrealizowano)	Całość umowy 2 755 089,79 -roboty odebrano 17.06.2011 r.
			Piotr Wileczewski - nadzór inwestorski	14 999,88 (zrealizowano)	Całość umowy 27 500,00

4.	Budowa mostu na przeje Łtracie w Pruszkowie	40 000			
5.	Przebudowa ul. Rolnej w Kaletnach	940 000	INTER PROJEKT Michał Oleksiak - wyk. dok. tech. odwodnienia WV/19/11 – zak. 29.07.11	44 280,00	
6.	Przebudowa ul. Warszawańskiej i ul. Broniewskiego w Pruszkowie oraz ul. Warszawańskiej w Piastowie	250 000	VERTIKAL - wyk. dok. tech WV/31/2010 – zak. 30.11.11	176 534,00	
			VERTIKAL - umowa dodatkowa WV/51/1/2010 zak. 30.11.11	39 999,99	
7.	Przebudowa ul. Grodzkiej w Brwinowie	1 500 000	FAL-BRUK - wykonawca WV/79/2010 zak. 30.09.12	1 376 358,75	Całość umowy 3 515 458,81 (zapł. 358 087,11)
			Marek Jabłoński - nadzór inwestorski	27 450,00	Całość umowy 61 000,00 (zapł. 4 428,28)
8.	Przebudowa al. M. Dąbrowskiej i ul. Brzozowej i budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Brzozowej i ul. Komorowskiej	685 000			- I przetarg unieważniono – brak ofert Ogłoszono następny – otwarte oferty 5.07.2011 r.
9.	Budowa mostu na przeje Złyma Woda w drodze powiatowej Nr 3111W	1 600 000			- czekamy na pozwolenie wodno-prawne
10.	Przebudowa skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Księcia Józefa w Pruszkowie – sygnalizacja świetlna	220 000	VIALLIS POLSKA - wykonawca WV/18/11 – zak. 15.08.11	201 530,91	163 838,14 (zapłacono)
			Ryszard Kieś - nadzór inwestorski w branży elektrycznej WV/29/2011	3 690,00	
11.		1 050 000	Civil Transport Designers Umowa WV/39/2010 – projekt	84 180,00 (zrealizowano)	84 180,00 (zapłacono)

	Budowa sygnalizacji świetlanych na przejeźdźkach dla pieszych przy szkołach na drogach powiatowych		TELETECHNIKA Piotr Brych –wykonawca sygnalizacji świetlnej ul. Przemyska w Pruszkowie WI/15/11 – zak. 15.08.11	150 704,58	120 367,89
			RYSZARD KIEŚ Nadzór inwestorski w branży elektrycznej – sygnalizacja świetlna ul. Przemyska w Pruszkowie WI/23/2011 – zak. bud.	3 690,00	
12.	Przebudowa skrzyżowania ul. Sokolowskiej z ul. Waclawa – dokumentacja techniczna	60 000	PODDKOWA Sygnalizacje na ulicach: - ul. Wilsona w Brwinowie - ul. Piłsudskiego w Brwinowie - ul. M. Dąbrowskiej w Komornowie - ul. Długa w Ładach - ul. Plantowa w Pruszkowie WI/43/2011 – zak. 20.08.11	491 821,34	
			POZOSTALE INWESTYCJE		
1.	Wykonanie termomodernizacji w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Pruszkowie przy ul. Gromulskiego	750 000	AB Pracownia projektowa Marcin Bujnowski - wyk. dok. techn. WI/5/2011 – zak. 15.04.11 (zrealizowano)	20 910,00 (zrealizowano)	20 910,00 (zapłacono)
			P.H.U. SIMBUD Grzegorz Kuligowski - wykonawca WI/38/2011 Zak. 15.08.2011	331 327,74	
			Wymiana okien		Trwa procedura przetargowa – otwarcie ofert 1.07.2011
2.	Wykonanie termomodernizacji budynku szkoły przy ul. Przemyska w Pruszkowie	1 270 000	Alpim s.c. Umowa WI/83/2010 - wyk. dokumentacji techn. Z.U.H. SŁAW-BUD Sławomir Strzałkowski - wykonawca WI/37/2011 -zak. 15.08.2011	58 438,00 (zrealizowano)	58 438,00 (zapłacono)
			Alicja Mokrzycka Rzeczoznawca budowlany - wyk. ekspertyzy techn. WI/21/2011 zak. 31.05.11	1 099 674,24 (ociepłenie 660 274,16 Wymiana C.O. 439 400,08)	11 000,00 (zapłacono)
3.	Wykonanie elewacji w Palacym DPS Czajbin	200 000	Alicja Mokrzycka Rzeczoznawca budowlany - wyk. dokumentacji techn. WI/33/2011 zak. 20.06.11	5 000,00 (zrealizowano)	5 000,00 (zapłacono)

Działanie: 1.6. Wzmocnienie nadzoru nad podmiotami gospodarczymi emitującymi zanieczyszczenia do powietrza

Zadanie to prowadzone jest na bieżąco. W jego ramach Starosta współpracuje z Inspekcją Ochrony Środowiska oraz z jednostkami samorządu terytorialnego. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez podmiot przepisów o ochronie środowiska lub wystąpienia uzasadnionego podejrzenia, iż takie naruszenie mogło nastąpić, Starosta występuje z wnioskiem do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o podjęcie działań będących w jego kompetencji.

Działanie: 1.7. Modernizacja komunalnych źródeł emisji do powietrza (kociołni) na terenie jednostek organizacyjnych Powiatu Pruszkowskiego

Przebudowa kotłowni węglowej na gazową – instalacji c. o. i sieci ciepłej dla pałacyku na terenie Dому Pomocy Społecznej w Czubinie w 2008 r. Zadanie polegało na budowie przyłącza centralnego ogrzewania z kotłowni gazowej w nowym pawilonie do budynku pałacyku, demontażu istniejącej kotłowni węglowej oraz wymiany instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania.

Działanie: 1.8. Wspieranie działań podmiotów prywatnych i publicznych na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania energii

W okresie sprawozdawczym nie zostały podjęte powyższe działania.

Działanie: 1.9. Wspieranie działań na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu

W okresie sprawozdawczym nie zostały podjęte powyższe działania.

Działanie: 1.10. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia uciążliwości motoryzacji, poprzez wspieranie rozwoju transportu ulicznego, ruchu rowerowego, tworzenia sfer wyłączonych z ruchu samochodowego.

W związku z ogłoszonym w dniu 21 kwietnia 2009 r. naborem wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Priorytetu VI - „Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji” Działania - 6.2 „Turystyka” Powiat Pruszkowski wystąpił z wnioskiem pt. „Regionalny Program Rozwoju Gmin i Powiatu Pruszkowskiego zlewni Utrata - Program Utrata - zagospodarowanie doliny Utraty na terenie Powiatu Pruszkowskiego dla potrzeb

rekreacji i turystyki” o przyznanie dofinansowania na realizację ścieżek rowerowych. Przedmiotowy wniosek pomyślnie przeszedł etap oceny merytorycznej. Jednakże z powodu braku środków finansowych, nie został przyjęty do dofinansowania. Realizacja projektu będzie uzależniona od pozyskania dodatkowych środków na jego sfinansowanie. Obecnie nie jest możliwe określenie wysokości tych środków i terminu ich uzyskania.

2. Cel operacyjny: Osiągnięcie lepszej jakości wód w zakresie badanych parametrów

Działanie: 2.1. Ochrona wód powierzchniowych

- o Na terenie Powiatu płyną następujące wody rzeki:

- Utrata	gm. Brwinów	2.675 m
	miasto Pruszków	4.411 m
	gm. Michałowice	5.721 m
	gm. Nadarzyn	<u>11.190 m</u>
		23.190 m
- Zimna Woda	gm. Brwinów	7.950 m
	gm. Michałowice	1.550 m
	gm. Nadarzyn	<u>13.070 m</u>
		22.997 m
- Raszynka	gm. Michałowice	4.215 m
	gm. Raszyn	<u>8.720 m</u>
		12.935 m
- Głosówka	gm. Nadarzyn	1.904 m
- Rokitnica Nowa	gm. Brwinów	1.680 m
- Rokitnica Stara	gm. Brwinów	4.525 m
- Żbikówka miasto	Pruszków	4.100 m
- Mrówka	gm. Nadarzyn	7.080 m

Starosta Pruszkowski od 1.01.2010 r. do 30.06.2011 r. udzielił 4 pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych tj. do rzek na terenie

powiatu. W wydawanych przez Starostę decyzjach określone są warunki oraz obowiązki jakie podmiot musi spełniać, aby wprowadzanie ścieków do odbiornika miało jak najmniejszy wpływ na wody powierzchniowe. Kontrolą prawidłowego wypełniania warunków decyzji – pozwoleń wodnoprawnych oraz przestrzegania przepisów dotyczących wód zajmuje się Inspekcja Ochrony Środowiska, a także Starosta jako organ wydający decyzję.

Podmioty posiadające pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód muszą spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984).

W celu ochrony jakości wód powierzchniowych podmioty korzystające ze środowiska zobowiązane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzeń i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. z 2008 r., Nr 215, poz. 1366) przedkładać Staroście oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wyniki pomiarów jakości odprowadzanych ścieków.

W celu utrzymania w należyłym stanie koryt wód płynących zgodnie z art. 22 Prawa wodnego Starosta Pruszkowski w drodze decyzji nakłada obowiązek partycytacji w kosztach utrzymania tych wód na zakłady, które przez wprowadzanie ścieków do wód przyczyniają się do wzrostu kosztów ich utrzymania. Zakłady zobowiązane są do ponoszenia kosztów związanych z konserwacją i utrzymaniem cieków wodnych proporcjonalnie do odnoszonych korzyści.

Stan i jakość wód płynących:

Wody powierzchniowe są objęte monitoringiem wód płynących prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Badania prowadzone były w 3 punktach pomiarowych, tj:

Rzeka	Punkty pomiarowe	Km biegu rzeki	Gmina	Nazwa badanego wskaźnika	Klasa
Utrata	Pruszków-park	47,3	Pruszków	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Niezjon. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całkow. poz.	non

Rokimica	Kotowice	10,8	Brwinów	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Nieżjon. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całkow. poz.	non
Zimna Woda	Biskupice – ujście do Rokimicy	2,3	Brwinów	Tlen rozp. BZT ₅ Azot amonowy Nieżjon. amoniak Azotyny Fosfor ogólny Chlor całkow. poz.	non

Stan jakości wód powierzchniowych w 2008 roku uwzględniający wskaźniki fizyczne, chemiczne i biologiczne można ocenić jako bardzo zły – we wszystkich punktach pomiarowych zewidencjonowano wody złej jakości.

Głównymi czynnikami obniżającymi jakość wód rzek są:

- spływy powierzchniowe z terenów wiejskich,
- wody opadowe i zakwaszenie opadów,
- nielegalnie deponowane odpady,
- nieszczelność bezodpływowych zbiorników na nieczystości,
- nielegalny zrzut ścieków bytowych na pola, w lasach i bezpośrednio do cieków,
- nieszczelność systemów kanalizacyjnych.

W roku 2007 opracowano „Regionalny Program Rozwoju Gmin i Powiatu Pruszkowskiego zlewni Utraty – Program Utrata”, wykonany przez firmę AQUAGEO Michał Fic z siedzibą ul. Grocholskiego 1, 05-090 Falenty – Raszyn. Celem „Programu Utrata” jest ochrona stanu ilościowego i jakościowego wód rzeki Utraty i jej dopływów oraz spójne zobrazowanie wybranych zagadnień z zakresu hydrologii, hydrogeologii, melioracji, gospodarki wodnej, ochrony środowiska i planowania przestrzennego, które mają istotny wpływ na rozwój gmin i powiatu pruszkowskiego w zlewni Utraty.

„Regionalny Program Rozwoju Gmin i Powiatu Pruszkowskiego zlewni Utraty

– Program Utrata” porusza m.in. następujące zagadnienia:

- Ogniska zanieczyszczeń wód w zlewni rzeki Utraty (ze szczególnym uwzględnieniem miejsc zrzutu ścieków do wód powierzchniowych);

- Aktualizację hydrologiczną zlewni Utraty stanowiącą podstawę przyszłego projektowania i planowania w zakresie budownictwa wodnego, ochrony przed powodzią oraz zarządzania zasobami śródlądowych wód powierzchniowych;
- Związki i wzajemne powiązania wód powierzchniowych i wód podziemnych w zlewni Utraty;
- Analizę zamierzeń w planowaniu przestrzennym gmin, a docelowo wpływ skutków zagospodarowania na wody zlewni rzeki Utraty.

Przedmiotowy Program dostępny jest na stronie internetowej BIP – Powiat

Pruszkowski: www.bip.powiat.pruszkow.pl

- o Zagrożenie powodziami i podtopieniami na terenie Powiatu Pruszkowskiego:
 - Zagrożenie powodziowe w Powiecie jest niewielkie. Dotychczas stany zagrożenia, nawet przy niekorzystnych warunkach pogodowych, nie występowały. Przez teren Powiatu przepływa 8 rzek (cieków). Występujące na terenie Powiatu rzeki, w tym Utrata, i zbiorniki wodne nie powinny stwarzać zagrożeń w znaczeniu typowo powodziowym. Tereny ewentualnie zagrożone powodzią, czy też podtopieniami w wyniku bardzo niekorzystnych warunków środowiskowych, określono w tabeli przedstawionej na następnych stronach. Przypadki intensywnych, długotrwałych opadów atmosferycznych, w połączeniu z warunkami sprzyjającymi zaistnieniu sytuacji niebezpiecznej (np. uszkodzone systemy melioracyjne), stwarzają realne zagrożenie w formie podtopień, którym ulegają nieużytki, pastwiska, łąki, grunty orne, ogródki działkowe a także budynki mieszkalne oraz gospodarcze.

Analizując ostatnie lata, można stwierdzić, że głównymi przyczynami podtopień w Powiecie są:

- w Gminie Pruszków: wody roztopowe, wody opadowe i gruntowe;
- w Gminie Brwinów: uszkodzone elementy systemów melioracyjnych i niedrożne kanały przepustowe;
- w Gminie Michałowice: niekorzystne ukształtowanie terenu oraz mała chłonność gleby;
- w Gminie Nadarzyn: uszkodzone elementy systemów melioracyjnych;
- w Gminie Raszyn: uszkodzone elementy systemów melioracyjnych, wiosenne roztopy.

Podsumowując - w Powiecie Pruszkowskim nie występuje typowe zagrożenie powodziowe. Zdarzenia o charakterze miejscowych podtopień występują ze względu na obfite opady i rozłoty. Ich niszcząca działalność jest dodatkowo zwiększana poprzez niesprawne działanie systemów melioracyjnych oraz zły stan techniczny urządzeń wodnych. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż występowanie podtopień wynika również ze zmiany charakteru użytkowania nieruchomości, w szczególności z uwagi na zmiany przeznaczenia gruntów rolnych głównie poprzez ich zabudowę, utwardzanie i uszczelnianie znacznych powierzchni terenu oraz tworzenie nowej infrastruktury komunikacyjnej.

**Tereny zagrożone powodzią i zatopieniami w wyniku ekstremalnych opadów
(zalew wody 0,5%)**

Rzeka Rokitnica

Km biegu rzeki	Brzeg Prawy/Lewy	Nazwa miejscowości
9 – 8,8	P	Czubin

Rzeka Zimna Woda

Km biegu rzeki	Brzeg Prawy/Lewy	Nazwa miejscowości
19 - 17	L	Rusiec
17 - 13	P/L	Nadarzyn
13 – 11,5	P/L	Strzeniówka
11 – 7	L	Kanie
9,5 – 8	P	Nowa Wieś

7-5.5	P	Parzniew
4-2	L	Brwinów

Działanie: 2.2. Ochrona wód podziemnych

Wody podziemne, wykorzystywane głównie do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych wymagają szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniem. Ustawa Prawo wodne, określa m.in. warunki jakie powinny być spełnione, aby korzystanie ze środowiska miało jak najmniej wpływu na jakość wód podziemnych. Podmiot korzystający ze środowiska ma obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego m.in. na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi. W wydawanych przez Starostę pozwoleniach wodnoprawnych określone są warunki oraz obowiązki jakie podmiot musi spełniać, aby szczególne korzystanie z wód miało jak najmniej wpływ na środowisko przyrodnicze. Kontrolą prawidłowego wypełniania warunków decyzji – pozwoleń wodnoprawnych oraz przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód zajmuje się Inspekcja Ochrony Środowiska oraz organ wydający decyzje czyli Starosta. Podmioty posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód są zobowiązane przedkładać Starościę oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wyniki pomiarów jakości odprowadzanych ścieków oraz pobieranej wody podziemnej.

Gospodarowanie wodami podziemnymi powinno być prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

Przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód organ weryfikuje czy wielkość poboru wód nie przekracza zasobów eksploatacyjnych ujęcia. Starosta Pruszkowski od dnia 1.01.2010 r. do dnia 30.06.2011 r. udzielił 33 pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków do ziemi.

Na terenie powiatu długość sieci kanalizacji sanitarnej nie dorównuje długości sieci wodociągowej. Nadal istnieją obszary nieskanalizowane, szczególnie na terenach wiejskich. Budowa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) należy do zadań

własnych gmin. W ramach inwestycji gminnych długość sieci kanalizacyjnej systematycznie zwiększa się.

Jeżeli nie zabraniają tego przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenach nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej istnieje możliwość wykonywania przydomowych oczyszczalni ścieków. Przydomowe oczyszczalnie ścieków to zespół urządzeń, w którym ścieki bytowo - socjalne oczyszczane są w stopniu umożliwiającym ich odprowadzanie bezpośrednio do gruntu lub pobliskich wód powierzchniowych bez zagrożenia skażeniem środowiska naturalnego. Jest to doskonała alternatywa dla tradycyjnych zbiorników bezodpływowych (szamb). Dlatego też ilość przydomowych oczyszczalni ścieków wykonywanych na terenie Powiatu Pruszkowskiego zwiększa się corocznie.

W celu ochrony stanu ilościowego i jakości wód podziemnych ujmowanych dla celów zaopatrzenia ludności i przemysłu wymagającego wód wysokiej jakości oraz ochrony ekosystemów lądowych, przystąpiono do realizacji zadania mającego na celu wykonanie systemu monitoringu wód podziemnych rynnny brwinowskiej.

Ze względu na duże koszty, zadanie polegające na wykonaniu i prowadzeniu monitoringu wód podziemnych rynnny brwinowskiej podzielono na 3 etapy:

I etap: Opracowanie projektu prac geologicznych wraz z opracowaniem programu monitoringu;

II etap: Wykonanie sieci monitoringu;

III etap: Prowadzenie monitoringu wód podziemnych i interpretacja jego wyników, do przygotowania podstaw w podejmowaniu decyzji w zakresie gospodarki i ochrony zasobów wód podziemnych.

Państwowy Instytut Geologiczny opracował projekt prac geologicznych wraz z opracowaniem programu monitoringu.

3. Cel operacyjny: Ograniczenie uciążliwości hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Działanie: 3.1. Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej

Wykaz zakładów, w wyniku działalności których, przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu, co było podstawą do wydania przez Starostę decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu:

1. „CREDITUM” Jan Jacek Rendek ul. Natalińska 15A, 05-805 Otrębusy;
2. Przedsiębiorstwo Państwowe Użyteczności Publicznej „Poczta Polska” ul. Rakowiecka 26, 00 - 940 Warszawa (Urząd Pocztowy ul. Kościuszki 28, 05 - 800 Pruszków);
3. „JAKOMEX” Sp. z o. o. ul. Działkowa 21/25, Reguły; 05 - 816 Michałowice;
4. ZPUH Lukasiak i Spółka Sp. Komandytowa ul. Niecała 7, 05 - 820 Piastów;
5. „Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego STOMIL” Sp. z o. o. ul. Warszawska 49/51, 05-820 Piastów;
6. DPD Polska Sp. z o. o. Centrala ul. Mineralna 15, 02 - 274 Warszawa (DPD Polska Sp. z o. o. Oddział Warszawa 3 ul. Groblowa 4, 05 - 800 Pruszków);
7. Gospodarstwo Rolno - Hodowlane ul. Sosnowa 3, 05 - 830 Nadarzyn;
8. JERONIMO MARTINS DYSTRYBUCJA S. A. ul. Żniwna 5, 62 - 025 Kostrzyn (sklep Biedronka ul. Wysockiego 3A, 05 - 820 Piastów);
9. POLZUG INTERMODAL Sp. z o. o. ul. Wilcza 46, 00 - 679 Warszawa (POLZUG INTERMODAL Sp. z o. o. ul. Przytorowa 1, 05 - 800 Pruszków);
10. „ELMART” Andrzej Cichomski ul. Waryńskiego 17a, 05 - 800 Pruszków;
11. IRAKLIS Sp. z o. o. ul. Kamelskiego 9, 05 - 806 Komorów;
12. Warszawa Print Sp. z o. o. ul. Drukarska 2, 05 - 090 Raszyn - Jaworowa;
13. „JARKOM § STANČZYK” ul. Jarząbka 6, 05 - 090 Raszyn - Rybie;
14. Chronownia Techniczna Bartłomiej Mańkowski Al. Jerozolimskie 418 A, 05-800 Pruszków.

Działanie: 3.2. Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem tych pól

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego w latach 2002 - 2003 zostało wydanych 11 decyzji na emisje pól elektromagnetycznych.

Od 2003 r. organem właściwym do wydawania pozwoleń na emisje pól elektromagnetycznych z mocy prawa był wojewoda. Nowelizacja ustawy Prawo Ochrony Środowiska zniosła pozwolenia na emisję pól elektromagnetycznych w lipcu 2005 r.

Działanie: 3.3. Wykonanie mapy akustycznej powiatu

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska przewidują, iż oceny stanu akustycznego środowiska wykonuje się obowiązkowo dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej

niż 100 tysięcy oraz dla dróg, linii kolejowych oraz lotnisk, które zostały zaliczone do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Na terenie Powiatu Pruszkowskiego brak jest miejsc, dla których z mocy prawa, tworzone miałyby być mapy akustyczne.

Działanie: 3.4. Przeprowadzenie prac mających na celu ograniczenie zagrożenia mieszkańców hałasem poprzez tworzenie barier akustycznych, wymuszenie działań podmiotów będących źródłem emisji aby dokonywały stosownych zmian technologicznych

W wyniku przeprowadzonego przez Starostę postępowania administracyjnego nastąpiło wymuszenie ograniczenia uciążliwości hałasowej zakładu DPD Polska Sp. z o. o. Oddział Warszawa 3, zlokalizowanego przy ul. Grobłowej 4 w Pruszkowie, należącym do spółki DPD Polska Sp. z o. o. Centrala z siedzibą w Warszawie przy ul. Mineralnej 15. Przedmiotowy zakład zlokalizowany jest na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Przedmiotowe postępowanie doprowadziło do spadku poziomu hałasu emitowanego do środowiska w porze nocy z 53,2 [dB] do 39,5 [dB], czyli o 13,7 [dB].

Działanie: 3.5. Wprowadzanie zagadnień akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego

W celu ochrony zabudowy mieszkaniowej i obszarów chronionych akustycznie przy opiniowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gmin postuluje się o wprowadzanie, w przypadku ich braku, stosownych zapisów dotyczących doboru odpowiednich zabezpieczeń.

Działanie: 3.6. Nadzór nad źródłami emisji pola elektromagnetycznego

Od 2003 r. organem właściwym do wydawania pozwoleń na emisję pól elektromagnetycznych z mocy prawa był wojewoda. Nowelizacja ustawy Prawo Ochrony Środowiska zniosła pozwolenia na emisję pól elektromagnetycznych w lipcu 2005 r.

Od 2011 r. nowym obowiązkiem zgłoszenia instalacji z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych objęte są wg § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz. U. z 2010 r. Nr 130, poz. 879) następujące instalacje:

1) stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV;

2) instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 KHz do 300 GHz.

W/w instalacje eksploatowane przed 2011 r. muszą być zgłoszone do 30 czerwca 2011 r., za wyjątkiem przekazanych do użytkowania przed 28.07.2005 r., które należy zgłosić dopiero w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2013 r. (art. 152 ust. 5 POŚ, § 4 rozporządzenia).

W okresie sprawozdawczym przyjęto 86 zgłoszeń instalacji radiokomunikacyjnych, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 KHz do 300 GHz, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

4 Cel operacyjny: Zapobieganie skutkom awarii przemyślowych

Działanie: 4.1. Współpraca z Komendą Powiatową Straży Pożarnej

Działania ukierunkowane na minimalizowaniu zagrożenia oraz zapobieganiu skutkom ze strony awarii przemyślowych realizuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, a także Zespół Zarządzania Kryzysowego. Między Wydziałem Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Zespołem Zarządzania Kryzysowego i KPPSP istnieje stała współpraca przy podejmowaniu działań związanych z wystąpieniem awarii przemyślowych w zakładach o ryzyku wystąpienia awarii przemyślowej.

Jedynym zakładem na terenie Powiatu o dużym stopniu ryzyka wystąpienia awarii przemyślowej była Baza Dystrybucji Gazu Płynnego „Progas-Eurogaz” Sp. z o.o. przy ul. Warszawskiej 8 w Pruszkowie. 31 sierpnia 2007 r. zakład zlikwidowano.

Do zakładów o zwiększonym stopniu ryzyka wystąpienia awarii przemyślowej ze względu na magazynowanie proszku ołowiu został zaliczony ZAP Sznajder Batterien S.A. w Piastowie. Proszek ołowiu w ilości 180 ton magazynowany jest w 6 silosach. Ewentualne rozszczelnienie któregoś z silosów może spowodować zatrucie pracowników zakładu. Według oceny specjalistów ze straży pożarnej możliwość wystąpienia awarii w tym zakładzie jest bardzo mała.

Działanie: 4.2. Inwentaryzacja instalacji stanowiących potencjalne zagrożenie środowiska i życia ludzi

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego występują trzy rodzaje źródeł zagrożeń środowiska i życia ludzkiego wynikających z działalności człowieka:

1. Działalność podmiotów gospodarczych wykorzystujących w procesie produkcyjnym technologię i substancje mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
2. Lokalizacja na terenie powiatu infrastruktury, której awaria może być przyczyną poważnego wypadku;
3. Transport substancji niebezpiecznych przez teren powiatu.

Ad.1 Zakłady przetwarzające i przechowujące materiały niebezpieczne w ilościach mogących stwarzać ryzyko zagrożenia o charakterze lokalnym to:

- o PZPG „Stomil” ul. Warszawska 49/51 Piastów - amoniak do 1 t w instalacji chłodniczej,
- o ZAP Sznajder Batterien S. A. ul. Warszawska 47 Piastów - kwas siarkowy stężony, w ilości do 80 m³ w zbiornikach na zewnątrz, 181 ton proszku ołowiu.

Ad.2 Zagrożenia wypadkiem wiązą się w szczególności z:

- o silnie rozwiniętą siecią gazową - gazociągi wysokiego ciśnienia przebiegające przez wschodnią część Powiatu (gminy Michałowice i Raszyn). Średnica gazociągu w zależności od odcinka wynosi Dn 50 mm - Dn 150 mm, ciśnienie może wynosić od min. 0.4 Mpa do max. 33 Mpa,
- o liczne stacje benzynowe, zwłaszcza te które położone są na obszarach zurbanizowanych (m.in. stacje Shell i Orlen w Pruszkowie).

Ad.3 Największe prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia stanowiącego ryzyko szkody w środowisku , a nawet zagrożenie życia i zdrowia ludzi stanowi awaria środków transportu, zarówno drogowego jak i kolejowego, którymi przewożone są substancje toksyczne, żrące, palne i wybuchowe oraz innych zagrażających środowisku (utleniające, korozyjne itp.).

- o Transport drogowy – główne zagrożenie występuje na drogach krajowych E7 i E8. Transport (także tranzytowy) substancji niebezpiecznych po tych trasach stanowi szczególne zagrożenie dla gminy Raszyn, w przypadku trasy E8 także dla gminy Nadarzyn. Szczególnie niebezpieczne jest jednak przewożenie substancji

niebezpiecznych po drogach wojewódzkich i powiatowych, które – jak np. droga 719 – przechodzą przez centra obszarów zurbanizowanych powiatu. W tym przypadku podejmowane są działania mające na celu wyznaczenie takich tras transportu tych substancji, które minimalizować będą zagrożenie dla środowiska i ludzi w przypadku awarii lub wypadku. Nielegalne próby transportu substancji niebezpiecznych po drogach do tego nie przeznaczonej są i będą eliminowane przez policję.

Na terenie powiatu nie ma zlokalizowanych przy drogach zorganizowanych parkingów przystosowanych do przyjmowania pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne – zagrażających bezpieczeństwu ruchu, a także bezpieczeństwu powszechnemu.

- Transport kolejowy; transport tranzytowy materiałów niebezpiecznych prowadzony jest na trasach Warszawa – Poznań i Warszawa – Żyrardów. Wymiernie nie jest on określony z uwagi na brak monitorowania przewozów w skali kraju. Przez obszar Powiatu (w tym tereny zurbanizowane z rozwiniętą zabudową mieszkalną – Pruszkowa i Brwinowa) przebiega linia kolejowa Warszawa – Łódź, a także fragment Centralnej Magistrali Kolejowej łączącej Warszawę z Krakowem i Katowicami. Brak jest wystarczającej informacji o rodzajach i terminach transportu substancji niebezpiecznych po tych trasach.

W Powiecie Pruszkowskim w latach 2010 – czerwiec 2011 nie odnotowano poważniejszych awarii.

Wykaz podmiotów posiadających informacje z zakresu poważnych awarii i stanów zagrożenia środowiska i zdrowia ludzkiego:

- Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Pruszkowie,
- Starosta Powiatu Pruszkowskiego (Kierownik ZZK),
- Prezydent Miasta Pruszkowa,
- Burmistrz Miasta Piastowa.

Działania związane z celem operacyjnym: Zapobieganie skutkom awarii przemysłowych:

Lata 2007-2011:

- sporządzanie planów operacyjno – ratowniczych dla gmin powiatu narazonych na skutki poważnych awarii,
- wdrażanie procedur informowania społeczeństwa o zagrożeniu ze strony wystąpienia poważnych awarii oraz procedur postępowania w przypadku wystąpienia znaczących zagrożeń środowiska,
- tworzenie i rozwijanie bazy informatycznej – programowej wspomagającej monitorowanie zagrożeń awarią przemysłową,
- inwentaryzowanie instalacji stanowiących potencjalne zagrożenia środowiska i życia ludzi,
- organizowanie ćwiczeń i treningów w ramach zarządzania kryzysowego i przeprowadzania działań kryzysowych,
- odbywanie przez pracowników służb operacyjno-ratowniczych szkoleń z zakresu usuwania skutków awarii przemysłowych (wycieków, substancji agresywnych, łatwopalnych, niebezpiecznych),
- nawiązanie i utrzymywanie współpracy w ramach Systemu Pomocy w Transporcie Materiałów Niebezpiecznych SPOT- działania z zakres ratownictwa chemicznego i ekologicznego,
- uzupełnianie specjalistycznego sprzętu niezbędnego do podjęcia podstawowych działań skutecznie zapobiegających bądź ograniczających skutki awarii przemysłowych,
- zapewnianie wystarczającej ilości specjalistycznego sprzętu do działań bieżących i podejmowanych interwencji w sytuacji zagrożenia.

Lata 2011-2014:

- uzupełnianie specjalistycznego sprzętu niezbędnego do podejmowania działań skutecznie zapobiegających bądź ograniczających skutki awarii,
- sporządzenie ocen ryzyka obiektów,
- doskonalenie istniejącego systemu ratowniczego na wypadek zaistnienia awarii i klęsk żywiołowych,
- zmniejszenie ryzyka awarii związanych z wykorzystaniem lub transportem substancji niebezpiecznych,

- aktualizowanie i realizowanie procedur i programów reagowania kryzysowego.

III CEL SZCZEGÓŁOWY OCHRONA ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU

1. Cel operacyjny: Ochrona przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wymogów UE

Działanie: 1.1. Inwentaryzacja przyrodnicza

W Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa znajdują się arkusze Mapy Geologiczno – Gospodarczej Polski w skali 1 : 50 000, na których zaznaczono m.in. obiekty ochrony przyrody, złoża kopalin itp.

Działanie: 1.2. Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody

W 2009 r. po zmianie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stanowisko Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody zostało zniesione. Zgodnie z art. 44 ust. 1, 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j. t. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220) Gmina ustanawia pomniki przyrody w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Działanie: 1.3. Popieranie wysiłków gmin, organizacji ekologicznych i indywidualnych obywateli mających na celu stworzenie nowych form ochrony przyrody na terenie Powiatu.

Starostwo Powiatowe ściśle współpracuje z „Towarzystwem Przyrodniczym Bocian”. Działania mają na celu ochronę ptaków zasiedlających budynictwo mieszkalne na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

2. Cel operacyjny: Zwiększanie lesistości i dokonanie pojedynczych zadrzewień.

Działanie: 2.1. Ustalenie czy na terenie Powiatu znajdują się tereny przewidziane do zalesień
Na terenie Powiatu Pruszkowskiego nie odnotowano zgłoszeń dotyczących nowych zalesień. Powiat charakteryzuje się dużą liczbą małych działek, których właściciele

zainteresowani są głównie ich zabudową. Obowiązująca ustawa o lasach ustala, że zgodę na zalesienie gruntu przewidzianego w planie zagospodarowania przestrzennego do zalesienia musi wyrazić właściciel. W praktyce oznacza to niemożność dokonywania nowych zalesień na terenach prywatnych. Przeszkodę w zalesieniach stanowią również tereny zmeliorowane.

Działanie: 2.2. Inwentaryzacja lasów prywatnych

W 2011 r. uruchomiono oprogramowanie „LasInfo Powiat”. Aplikacja ta pozwala użytkownikowi na wprowadzanie informacji o wszelkich zdarzeniach gospodarczych zachodzących w drzewostanach. Użytkownik aplikacji wprowadza dane dotyczące wszelkich zabiegów od przygotowania gleby aż po pozyskanie drewna. Bardzo ważną zaletą aplikacji jest możliwość wydruku Świadcstwa Legalności Pozyskania Drewna. Po wprowadzeniu takich danych jak gatunek, sortyment, wymiary itp. program automatycznie liczy niższość pozyskanego drewna i umożliwia natychmiastowe wydrukowanie właściwego świadcstwa.

W 2011 r. dodatkowo objęto Uproszczonym Planem Urządzenia Lasu sporządzonym na okres 1.11.2010 – 31.10.2019 r.. tereny leśne nie stanowiące własności Skarbu Państwa o powierzchni 30, 92 ha.

Powierzchnia gruntów leśnych objętych aktualnymi uproszczonymi planami urządzania lasu w Powiecie Pruszkowskim wynosi 680,92 ha, zaś powierzchnia objęta inwentaryzacjami stanu lasu 35 ha.

W ramach ochrony istniejących lasów, w latach 2010 - 2011 kontynuowano likwidację gniazd występowania przyplaszczka granatka w drzewostanach sosnowych.

3. Cel operacyjny: Ochrona gleb

Działanie: 3.1. Inwentaryzacja terenów zdegradowanych i wymagających rekultywacji

W związku z art. 36 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493) akta spraw dotyczących rekultywacji zanieczyszczonej gleby lub ziemi wraz z pełną posiadaną dokumentacją oraz rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi zostały przekazane Wojewodzie Mazowieckiemu. Obecnie przedmiotowe zagadnienia są w kompetencji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Starosta Pruszkowski zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydaje decyzje w sprawach rekultywacji gruntów rolnych.

4. Cel operacyjny: Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych

Państwowy Instytut Geologiczny, na zlecenie Ministra Środowiska co roku sporządza bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze zabrania wydobywania kopalin wykonywanego inaczej niż jako koncesjonowana działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W związku z powyższym, przedsiębiorca zobowiązany jest uzyskać koncesję na:

- poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin;
- wydobywanie kopalin ze złóż.

W wydawanych przez Starostę, na mocy ustawy Prawo geologiczne i górnicze, koncesjach na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin oraz koncesjach na wydobywanie kopalin ze złóż określa się m.in. rodzaj i sposób prowadzenia działalności objętej koncesją, przestrzeń, w granicach której ma być prowadzona ta działalność, inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Ponadto w toku ww. postępowań administracyjnych, w określonych w ustawie Prawo geologiczne i górnicze przypadkach, zasięga się opinii marszałka województwa, właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta bądź uzgadnia przedmiotową działalność z właściwym wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta i organem nadzoru górniczego.

Starosta Pruszkowski, jako organ administracji geologicznej udzielił koncesji na:

1. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Janki-Sokolów I”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.);
2. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Janki-Sokolów VII”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.);
3. wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża „Sokolów-Żwirownia I”
(termin obowiązywania koncesji do dnia 31.12.2015 r.).

Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż, corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ujmuje w operacie ewidencyjnym zmiany zasobów złoża za okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia roku poprzedniego.

Przedsiębiorca przekazuje właściwemu organowi koncesyjnemu, w terminie do dnia 15 kwietnia, część tekstową ww. operatu ewidencyjnego. Ponadto przedsiębiorca, miesiąc po upływie każdego kwartału, ma obowiązek przedstawić m.in. organowi koncesyjnemu informację dotyczącą opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę ze złoża w danym kwartale.

W celu ograniczenia na terenie Powiatu Pruszkowskiego wydobywania kopaliny pospolitej bez wymaganej koncesji, w okresie sprawozdawczym, podjęto następujące działania:

- przeprowadzono dwie wizje lokalne w związku z wydobywaniem kopaliny bez wymaganej koncesji;
- wydano jedną decyzję nakazującą wstrzymać działalność polegającą na wydobywaniu kopaliny pospolitej bez wymaganej koncesji;
- skierowano jedno zawiadomienie do policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu tj. wydobywaniu kopaliny pospolitej bez wymaganej koncesji.

Ponadto w związku z niedopełnieniem przez przedsiębiorcę obowiązków wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze wydano jedną decyzję, w której określono wysokość należnej opłaty eksploatacyjnej.

Starosta, jako organ administracji geologicznej co roku sporządza zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za rok poprzedni. W marcu 2011 r. sporządzono „Zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za rok 2010”.

W myśl ustawy Prawo wodne, wody podziemne winny być wykorzystywane przede wszystkim:

- do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe;
- na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych.

W celu ograniczenia wykorzystywania wód podziemnych do innych celów, przepisy ustawy Prawo wodne wymagają uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych oraz na szczególne korzystanie z wód tj. m.in. nawadnianie gruntów lub upraw wodą podziemną za pomocą deszczowni, pobór wody podziemnej w ilości większej niż 5 m³ na dobę, korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym od dnia 1.01.2007 r. do dnia 30.06.2011 r. Starosta Pruszkowski udzielił 8 pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych.

Przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa w ramach kompetencji Starosty, jako organu właściwego do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, ocenia:

- wpływ gospodarki wodnej zakładu na środowisko przyrodnicze,
- czy wnioskowany pobór wody podziemnej nie będzie przekraczać ustalonego zasobów eksploatacyjnych ujęcia wód podziemnych,
- czy wnioskowany pobór wody podziemnej nie będzie naruszać ustalonych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Ponadto w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki.

III CEL SZCZEGÓLNOY RACJONALNE GOSPODAROWANIE ŚRODOWISKIEM

1. Cel operacyjny: Ograniczenie materialochłonności, wodochłonności, energochłonności i odpadowości gospodarki, zatrzymanie wody w środowisku

Działanie: 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska

Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska w Powiecie jest realizowane przy wydawaniu decyzji reglamentacyjnych przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Od 2007 roku do 30 czerwca 2011 roku wydano 454 decyzji, w tym:

- 45 pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód, w tym:
 - 37 pozwoleń wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz 8 pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód powierzchniowych i podziemnych bądź piętzenie wód;
- 7 na wprowadzanie gazów i/lub pyłów do powietrza,
- 178 decyzji na wycinkę drzew.

Starosta wydając pozwolenia wodnoprawne na zrzut ścieków określa parametry ścieków oraz ich ilość. Kontrolą prawidłowego wypełniania decyzji oraz przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód zajmuje się Inspekcja Ochrony Środowiska, która może zobowiązać zakład do dostosowania się do przepisów. O każdym nieprawidłowościach Inspekcja Ochrony Środowiska informuje Starostę. W ramach swoich kompetencji Starosta

cofnął jedno pozwolenie wodnoprawne z powodu nie przestrzegania warunków ustalonych w tym pozwoleniu.

Starosta wydając pozwolenia na wytworzenie, zbieranie lub odzysk odpadów określa dozwoloną ilość odpadów poddawanych określonym operacjom, ich rodzaj oraz warunki jakie muszą być spełnione przy poszczególnych operacjach związanych z gospodarką odpadami. W tym przypadku kontrolą prawidłowego wypełniania decyzji oraz przestrzegania przepisów dotyczących ustawy o odpadach zajmuje się Inspekcja Ochrony Środowiska, która może zobowiązać zakład do dostosowania się do przepisów. O każdym nieprawidłowościach Inspekcja Ochrony Środowiska informuje Starostę. Szczegółowe informacje o gospodarce odpadami zamieszczono w części *Realizacja „Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami w Powiecie Pruszkowskim”*.

W wydawanych przez Starostę, na mocy ustawy Prawo geologiczne i górnicze, koncesjach na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin oraz koncesjach na wydobywanie kopalin ze złóż określa się m.in. rodzaj i sposób prowadzenia działalności objętej koncesją, przestzeń, w granicach której ma być prowadzona ta działalność, inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Ponadto w toku w/w postępowań administracyjnych, w określonych w ustawie Prawo geologiczne i górnicze przypadkach, zasięga się opinii marszałka województwa, właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta bądź uzgadnia przedmiotową działalność z właściwym wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta i organem nadzoru górniczego.

Niejednokrotnie postępowanie w sprawie wydania pozwoleń wodnoprawnych, decyzji z zakresu nielegalnego wydobywania kopalin ze złóż, decyzji w zakresie emisji hałasu, rekultywacji, postępowania w sprawie przeglądów ekologicznych wymaga przeprowadzenia długiej i skomplikowanej procedury, w tym także wyjazdów w teren w asyście policji.

Działanie: 1.2. Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych

Kontrola prawidłowego funkcjonowania melioracji wodnych polega w szczególności na:

- Wydawaniu decyzji wodnoprawnych na likwidację lub przebudowę urządzeń melioracyjnych.
- Wydawanie decyzji nakładających obowiązek utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na zainteresowanych właścicieli gruntów.

- Wspieranie działań spółek wodnych działających na terenie powiatu poprzez podjęcie działań w celu przyznania dofinansowania na ich działalność.
 - W październiku 2010 r., przedstawiono Radzie Powiatu Pruszkowskiego, uchwałę dotyczącą trybu i zasad przyznawania spółkom wodnym dotacji ze środków budżetowych powiatu. Rada podjęła ją jednomyślnie. Zmiana przepisów, w szczególności ustawy Prawo Wodne, spowodowała konieczność uchylecia tej uchwały i przyjęcie nowej, co miało miejsce w kwietniu 2011 r. W dniu 16 czerwca br., po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, weszła w życie uchwała w sprawie przyznawania spółkom wodnym dotacji przeznaczonej na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizację inwestycji ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego.
 - Współpracy z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Warszawie Inspektorat w Grodzisku Mazowieckim przy inwentaryzacji urządzeń wodnych na głównych ciekach Powiatu.
 - Współpracy z gminami znajdującymi się na terenie Powiatu w sprawach związanych z lokalnymi podtopieniami powstałymi na skutek braku konserwacji lub niszczeniu urządzeń melioracji szczegółowych oraz zmian stosunków wodnych na gruntach. Przedmiotowa współpraca polegała przede wszystkim na uczestnictwie w organizowanych zarówno przez gminy jak i Powiat kontrolach i wizjach lokalnych, a także spotkaniach odbywających się w Urzędach Gmin, w których uczestniczyli, m.in. mieszkańcy.
 - Wyjazdów w teren w celu rozpatrzenia skarg mieszkańców i oceny stanu technicznego urządzeń melioracji szczegółowych
- Ponadto mając na względzie dobro mieszkańców w dniu 8 kwietnia 2010 r. zostało zorganizowane w Starostwie Powiatowym w Pruszkowie spotkanie w celu zrozumnienia i próby rozwiązania problemów związanych z lokalnymi podtopieniami. Spotkanie odbyło się z udziałem przedstawicieli władz Gmin i Sołectw, Spółek Wodnych, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz z udziałem prof. dr hab. inż. Józefa Mosieja z Katedry Kształtowania Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Spotkanie to uświadomiło wszystkim obecnym jak ważna jest kwestia utrzymania urządzeń wodnych, a szczególnie znaczenie ich konserwacji oraz remontów w celu zachowania ich funkcji.

2. Cel operacyjny: Wykorzystanie energii odnawialnej do 7,5 % ogółu energii zużywanej

W okresie sprawozdawczym Staroście Pruszkowskiemu zgłoszono jeden projekt prac geologicznych wykonywanych w celu wykorzystania ciepła Ziemi. Ponadto jeden z projektów zgłoszonych w 2009 r. został wykonany, a dokumentacja z wykonanych prac geologicznych, w formie innej dokumentacji geologicznej została przekazana Staroście Pruszkowskiemu.

3. Cel operacyjny: Usprawnienie zarządzania środowiskiem

Działanie: 3.1. Wzmocnienie służb ochrony środowiska w gminach i w Powiecie

W Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa zatrudnionych jest 11 pracowników: na stanowisku Naczelnika Wydziału - 1 osoba, Inspektora – 3 osoby, na stanowisku Podinspektora - 7 osób. Dwie osoby zatrudnione w WOŚiR przebywają obecnie na urlopie wychowawczym. Wszystkie zatrudnione osoby pracujące w Wydziale mają wyższe wykształcenie, ze specjalizacją bezpośrednio związaną z wykonywanymi obowiązkami. Jedna osoba ukończyła studia o specjalności w zakresie leśnictwa, jedna w zakresie biotechnologii w inżynierii środowiska, a pozostałe ukończyły studia o kierunku ochrona środowiska i różnych specjalizacjach.

Na terenie Powiatu, we wszystkich gminach wydzielone są w urzędach komórki zajmujące się ochroną środowiska. Poniżej przedstawiono strukturę wydziałów związanych z ochroną środowiska w poszczególnych gminach na terenie Powiatu Pruszkowskiego:

Urząd Gminy lub Miasta	Nazwa wydziału lub referatu wykonującego zadania z zakresu ochrony środowiska właściwe organowi gminy	Stan ilościowy pracowników obsługujących zadania z zakresu ochrony środowiska
Urząd Gminy Brwinów	Ochrona Środowiska i Rolnictwa	4
Urząd Gminy Michałowice	Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	10
Urząd Gminy Nadarzyn	Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki	6
Urząd Miasta Piastów	Referat Gospodarki Komunalnej i Mieszkanowej	1
Urząd Miasta Pruszków	Wydział Ochrony Środowiska	7
Urząd Gminy Raszyn	Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej	6

Działanie: 3.2. Gospodarowanie środkami Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pruszkowie.

Nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwalona ustawą z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664) zlikwidowała na mocy art. 16, z dniem 31 grudnia 2009r., powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska. Środki finansowe gromadzone dotychczas jako środki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeszły z dniem 1 stycznia 2010 r. do budżetu Powiatu. Poniżej przedstawiono wydatki przeznaczone na ochronę środowiska oraz gospodarkę wodną latach 2010-2011/

Rok 2010

- zakup worków i rękawic na akcje „Sprzątanie świata” – 5273,84 zł
- odbiór worków z odpadami w czasie w/w akcji – 13910,00 zł
- zakup prenumeraty dla Wydziału – 669,50 zł
- opłata za usunięcie rozlanego paliwa – 7198,00 zł
- dotacje na usuwanie odpadów zawierających azbest - 20 058,38 zł

Rok 2011 – I półrocze

- dotacje na usuwanie odpadów zawierających azbest - 7 794,71 zł
- prenumerata dla Wydziału – 1261,80 zł

W roku 2010 w budżecie Powiatu Pruszkowskiego w dziale 900 rozdział 90095 § 4300, zaplanowane zostały środki dla Wydziału Inwestycji na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną. Nie zostały one jednak zrealizowane, z uwagi na warunki pogodowe, w roku 2010, a środki przeznaczone na te wydatki przeszły na rok 2011 jako środki niewygasające. Było to:

1. Wykonanie nasadzeń drzew przy drogach powiatowych na terenie Powiatu Pruszkowskiego na łączną kwotę - **42 800,00 zł**. Prace wykonane zostały zgodnie z umową WI/82/2010 i aneksem nr 1.
2. Wykonanie konserwacji odwodnienia w ul. Mazowieckiej w Mlochowie i ul. Nadarzyńskiej w Szamotach - **59 842,22. Zł**. Prace wykonane zostały zgodnie z umową WI/81/2010.

W dniu 3 czerwca 2009 roku uchwała Zarządu Powiatu Pruszkowskiego nr 153/1741/2009 zatwierdziła regulamin zasad udzielania dofinansowania usuwania odpadów zawierających azbest ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Udzielono dofinansowania jednej osobie w wysokości 1447,20 zł.

Powyżej wspomniana nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska, spowodowała konieczność podjęcia uchwały Rady Powiatu Pruszkowskiego w tej sprawie.

W dniu 30 marca 2010 r. Rada Powiatu Pruszkowskiego przyjęła uchwałę nr XXXIII/308/10 w sprawie przyjęcia regulaminu przyznawania osobom fizycznym dotacji z tytułu usuwania odpadów zawierających azbest z terenu Powiatu Pruszkowskiego ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego. Uchwała ta w dniu 7 lipca 2010 r. została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i weszła w życie z dniem ogłoszenia.

W roku 2010 z wnioskiem wystąpiło siedemnaście osób:

- 1 osoba nie otrzymała dotacji (niespełnienie warunków regulaminu)
- 1 osobie nie wypłacono dotacji (oczekiwanie na kartę przekazania odpadów)
- 1 osoba zrezygnowała
- 14 osób otrzymało dotacje na łączną kwotę 20 058,38 zł

W pierwszym półroczu 2011 roku z wnioskiem wystąpiło siedem osób:

- 1 osoba nie otrzymała dotacji (niespełnienie warunków regulaminu)
- 6 osób otrzymało dotacje na łączną kwotę 7 794,71 zł

Melioracje wodne służą do regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochronie użytków rolnych przed powodziarni. Ich poprawne działanie jest niezwykle istotne, szczególnie w latach o znacznych opadach. Na terenie Powiatu Pruszkowskiego działają trzy spółki wodne, które są odpowiedzialne za wykonanie, utrzymanie i eksploatację urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na obszarze objętym ich działalnością. Spółki te borykają się z problemami związanymi z finansowaniem prac, które zapewnią prawidłowe funkcjonowanie urządzeń melioracyjnych. Z uwagi na powyższe w dniu 26 października 2010 r. Rada Powiatu Pruszkowskiego przyjęła uchwałę Nr XLII/365/10 w sprawie przyjęcia trybu i zasad przyznawania spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu Pruszkowskiego dotacji przeznaczonej na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizacji inwestycji, ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego.

W dniu 18 marca 2011 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.), w której wprowadzono w art. 164 nowe ustępy 5a, 5b, 5c i 5d, dotyczące pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego dla spółek wodnych, na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Zmiana stanu prawnego, w zakresie Prawa wodnego, spowodowała konieczność uchylecia uchwały Rady Powiatu Pruszkowskiego Nr XLII/365/10 z dnia 26 października 2010 r. Nastąpiło to w dniu 19 kwietnia 2011 r.. Rada Powiatu Pruszkowskiego uchwałą Nr VI/49/11 przyjęła tryb i zasady przyznawania spółkom wodnym działającym na terenie Powiatu Pruszkowskiego dotacji przeznaczonych na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizacji inwestycji, ze środków budżetu Powiatu Pruszkowskiego. Uchwała ta weszła w życie, po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, w dniu 16 czerwca 2011 r.

Działające na terenie powiatu trzy spółki wodne: w Brwinowie, Raszyńie i Nadarzynie, mogły na podstawie ogłoszonych zasad wystąpić z wnioskami o udzielenie dotacji na konserwację i modernizację urządzeń melioracyjnych, będących pod ich nadzorem. Wystąpiły one o przyznanie dotacji w łącznej kwocie 210 000,00 zł.

Działanie: 3.3. Rozszerzanie systemu udostępniania informacji o środowisku zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo Ochrony Środowiska

Zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa na bieżąco prowadzi Biuletyn Informacji Publicznej, w którym zamieszczony jest m.in. publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zawiadomienia o wszczęciu postępowań administracyjnych o wydanie pozwoleń wodnoprawnych, informacje o wydziale w zakresie ustawy: ochrony środowiska, ochrony przyrody, leśnictwa, łowiectwa, o rybactwie śródlądowym.

1. Cel operacyjny: Większa aktywność społeczeństwa na rzecz środowiska

- Na terenie Powiatu prowadzone są liczne działania propagujące zachowania proekologiczne, zarówno przez Starostwo Powiatowe jak i przez poszczególne Gminy.
- Rosnie zainteresowanie osób fizycznych dotacjami na usuwanie azbestu z pokryć dachowych, tym bardziej, że nie w każdej gminie funkcjonuje dofinansowanie usuwania odpadów zawierających azbest po likwidacji Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Corocznie uruchamiana jest akcja „Sprzątanie Świata” w porozumieniu z gminami i szkołami z terenu Powiatu Pruszkowskiego.
- W szkołach organizowane są konkursy ekologiczne, mające na celu rozwinięcie u młodzieży świadomości ekologicznej oraz dbałości o środowisko naturalne.

Realizacja „Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami w Powiecie Pruszkowskim”

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel i zakres opracowania sprawozdania.

Sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki ma na celu przedstawienie stanu realizacji założeń Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Pruszkowskiego przyjętego Uchwałą Nr XXII/159/2004 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 28 września 2004 roku oraz zaistniałych zmian w zakresie gospodarki odpadami.

W sprawozdaniu odniesiono się do wymienionych poniżej aspektów gospodarki odpadami:

- 1) dane dotyczące stanu gospodarki odpadami, w tym:
 - a) rodzaju, ilości i źródeł powstawania odpadów,
 - b) rodzaju i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku, rodzaju i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania.
 - c) istniejących systemów zbierania odpadów,
 - d) rodzaju oraz mocy przerobowych instalacji do zagospodarowania odpadów,
 - e) stanu formalno-prawnego instalacji do zagospodarowania odpadów;
- 2) dane dotyczące stanu realizacji zaplanowanych celów i działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b) działań zmierzających do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c) działań wspomagających prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

- d) sposobu realizacji planu zamknięcia instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych, wynikającego z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- 3) ocenę stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami oraz ocenę zmian w gospodarce odpadami.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia sprawozdania.

Sprawozdanie sporządzone zostało stosownie do przepisów art. 14 ust. 12b ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. Nr 185, poz. 1243 z 2010 r. z późn. zm.) i przepisów § 3 i § 6 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 333).

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pruszkowskiego zostało wykonane na podstawie wytycznych i wzoru sprawozdania z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami, opracowanych na zlecenie Ministra Środowiska.

1.3. Okres, jaki obejmuje sprawozdanie.

Niniejszy dokument jest sprawozdaniem z Planu gospodarki odpadami obejmującym rok 2010 z uwzględnieniem działań podjętych do dnia 30 czerwca 2011 r.

1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła:

- a) sprawozdania z realizacji gminnych planów gospodarki odpadami,
- b) ankiety wypełniane przez gminy,
- c) wydane decyzje administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami wraz z wnioskami o ich wydanie,
- d) wojewódzka baza danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami,
- e) dane statystyczne WJUS.

W trakcie zbierania informacji do opracowania sprawozdania z realizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pruszkowskiego” napotkano wiele trudności.

Nie otrzymano wyczerpujących informacji ze wszystkich jednostek, w wielu przypadkach informacje są niepełne. Ponadto istnieje wiele rozbieżności pomiędzy danymi przekazywanymi przez gminy, a danymi uzyskanymi z WSO - Wojewódzkiego Systemu Odpadowego i danymi statystycznymi WUS.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI.

2.1. Rodzaj, źródła i rodzaje wytwarzanych odpadów komunalnych.

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych na terenie Powiatu Pruszkowskiego są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, zakłady produkcyjne w części socjalnej, targowiska, szkolnictwo i inne.

2.2. Odpady komunalne.

Gospodarka odpadami komunalnymi należy do zadań własnych samorządów gminnych.

Do zadań powiatu należy głównie podejmowanie wspólnych działań w zakresie wspierania organizacyjnego i finansowego wybranych przedsięwzięć i inwestycji podejmowanych przez samorządy gminne oraz edukacja społeczeństwa.

Dla prawidłowego zarządzania gospodarką odpadami komunalnymi w gminie niezbędne jest posiadanie, przyjętego uchwałą rady gminy, planu gospodarki odpadami (GPGO), regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (Regulamin) oraz wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, określonych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i Regulaminem oraz podanych do publicznej wiadomości przez wójta gminy (burmistrza lub prezycdenta miasta).

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego wszystkie gminy posiadają uchwalone regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminie.

2.2.1. Systemy zbierania odpadów komunalnych.

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego można wyróżnić następujące systemy zbierania odpadów komunalnych:

- zbiórka odpadów niesegregowanych w pojemnikach,
- selektywna zbiórka odpadów przeznaczonych do odzysku materiałowego, w kontenerach, różnego typu pojemnikach ustawionych w zestawach oraz odpowiednio oznakowanych workach.

Według informacji uzyskanych z urzędów gmin, zorganizowaną zbiórką odpadów objęto prawie 100% mieszkańców powiatu (stan na 30.06. 2011 r.).

System zbierania odpadów niesegregowanych jest podstawowym systemem odbierania odpadów komunalnych na terenie gminy.

Do gromadzenia odpadów wykorzystywane są różnego rodzaju pojemniki i worki różnej pojemności dostosowane do rodzaju i charakteru zabudowy (zabudowa jedno- lub wielorodzinna). Pojemniki należą do przedsiębiorstw wywozowych i są dzierżawione użytkownikom lub stanowią własność właścicieli nieruchomości. Częstotliwość opróżniania pojemników rozstawionych na terenach posesji, osiedli i jednostek organizacyjnych wynosi na ogół minimum raz na dwa tygodnie(w zależności od zapisów umów na wywóz odpadów).

W Powiecie Pruszkowskim selektywna zbiórka odpadów komunalnych została wprowadzona w 1997 roku: w zabudowie jednorodzinnej wprowadzono system workowy, na pozostałym obszarze rozstawiono pojemniki do zbiórki szkła i tworzyw sztucznych. Od roku 2000 w powiecie zastosowano pojemniki do zbiórki szkła z podziałem na kolory. W kolejnych latach systematycznie zwiększono ilość pojemników. Obecnie system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmuje praktycznie cały powiat.

Systemy zbiórki obsługiwane są przez wykonawców wyłonionych w procedurze przetargowej. Większość odpadów zbieranych selektywnie z pojemników i worków poddawanych jest doczyszczaniu i wtórnej segregacji m. in. w sortowni znajdującej się na terenie Miejskiego Zakładu Oczyszczania przy ul. Bryły w Pruszkowie, linii sortowniczej typu SR3X2 usytuowanej na terenie nieruchomości przy ul. Żbikowskiej 1 eksploatowanej przez firmę EKO - TRANS z siedzibą w Pruszkowie przy ul. Komorowskiej 25 oraz w sortowni zmieszanych odpadów komunalnych z możliwością konfekcjonowania surowców wtórnych i wydzielenia odpadów biodegradowalnych prowadzonej przez PU HETMAN Sp z o.o. zlokalizowanej w Nadarzynie przy ul. Turystycznej 38.

Tabela 1. Podstawowe informacje na temat realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów w poszczególnych gminach Powiatu Pruszkowskiego.

Gmina Nadarzyn	Od 2003 r. istnieje system selektywnej zbiórki surowców wtórnych. Zbiórka selektywna gniazdowa prowadzona jest w 7 punktach segregacyjnych wyposażonych w 3 pojemniki: do zbiórki szkła oraz do zbiórki makulatury, tworzyw sztucznych i metali. Punkty segregacyjne ustawione są w miejscach publicznie dostępnych.
Gmina Brwinów	Od 2003 r. na terenie Gminy Brwinów działa selektywny system zbiórki surowców wtórnych, które są segregowane „u źródła”. Jest to indywidualna zbiórka na każdej posesji — najbardziej efektywny sposób selektywnej zbiórki odpadów, ale jednocześnie najbardziej realizowano etapami — przede wszystkim z uwagi na potrzebę rozeznania rynku zbytu surowców wtórnych i konieczności stopniowego przystosowania społeczeństwa do tej formy gromadzenia odpadów. Mieszkańcy Gminy Brwinów podpisują umowę z firmą, która została wyłoniona w postępowaniu o zamówienie publiczne, która dostarcza kolorowe worki na odpady segregowane i odbiera je dwa razy w miesiącu zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. Takim system jest finansowany raz w miesiącu ze środków Urzędu Gminy Brwinów. Odpady w Gminie Brwinów są segregowane i gromadzone w odpowiednich, kolorowych workach, dzięki temu każdy kolor oznacza inny rodzaj surowca wtórnego, co przyznymia się do prawidłowej segregacji danych odpadów: _ worek biały – szkło, _ worek czerwony – złom i tetra – pak, _ worek niebieski – papier, _ worek żółty – tworzywa sztuczne. W Gminie Brwinów pojemniki na surowce wtórne znajdują się przy budynkach komunalnych.
Gmina Piastów	Zbiórka selektywna prowadzona jest w dwóch podstawowych systemach: zbiórki selektywnej gniazdowej i zbiórki selektywnej „u źródła” (za pomocą worków lub pojemników). Zbiórka selektywna gniazdowa prowadzona jest w punktach segregacyjnych wyposażonych w 3 pojemniki: do zbiórki szkła oraz do zbiórki makulatury, tworzyw sztucznych i metali. Punkty segregacyjne ustawione są w miejscach publicznie dostępnych. W 2008 roku zebrano selektywnie 714 Mg odpadów, co stanowi 10,2% wszystkich zebranych odpadów. W największej ilości zebrano papier i tekturę.
Gmina Pruszków	W Pruszkowie selektywna zbiórka odpadów komunalnych (system workowy w zabudowie jednorodzinnej, pojemniki do selektywnej zbiórki w zabudowie wielorodzinnej) prowadzona jest od 1998 roku. W 2000 roku miasto zakupiło pojemniki do zbiórki szkła z podziałem na kolory. W kolejnych latach systematycznie zwiększono ilość pojemników. Obecnie systemem

	<p>selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmuje całe miasto. Na terenie miasta w zabudowie wielorodzinnej zlokalizowanych jest 75 gniazd do selektywnej zbiórki odpadów o pojemnościach 2,5 m³ 1,5 m³ 1,2 m³ i 770 litrów oraz 20 miejsca z pojemnikami o pojemnościach 120 i 240 litrów. Odpady zbierane są do pojemników w odpowiednich kolorach.</p> <p>W zabudowie jednorodzinnej odpady zbierane są do worków w odpowiednich kolorach. Wszystkie worki są wykonane z przezroczystej folii opatrzone są odpowiednim nadrukiem informującym o rodzajach odpadów jakie można w nich umieszczać i jakich nie można wrzucać. Zainteresowani mieszkańcy dostają worki bezpłatnie.</p> <p>Na potrzeby selektywnej zbiórki miasto zostało podzielone na 5 rejonów obsługi. W systemie selektywnej zbiórki uczestniczy ok. 3 600 gospodarstw domowych.</p> <p>W gminie selektywne zbieranie funkcjonuje od 2000 r. (metoda workowa), w tym ogólnodostępne pojemniki dostępne są od sierpnia 2008 r. W 2009 roku na terenie gminy ustawionych było 20 zestawów pojemników – tzw. gniazd - na tworzywa sztuczne, papier, szkło, o pojemności pojemnika 2,5 m³ każdy. Jeden zestaw pojemników przypadał na 816 mieszkańców.</p>
Gmina Michalowice	
Gmina Raszyn	<p>Na terenie gminy prowadzone jest od 2006 r selektywne zbieranie odpadów. W latach 2007 – 2008 znacząco wzrosła ilość odpadów zebranych selektywnie. W roku 2006 było to 318,78 Mg, w 2007 r. już 1 074, 447 Mg, a w 2008 - 1 697,601 Mg. Selektywna zbiórka na terenie Gminy odbywa się poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojemniki indywidualne przy posesji; - worki z posesji; - gniazda z pojemnikami (17 gniazd); - gminne Punkty Zbierania Odpadów; - Mobilne Punkty Zbierania Odpadów.

Uzyskane surowce wótrnie są następnie przekazywane przedsiębiorstwom posiadającym zezwolenia na odzysk tego typu odpadów.

Tabela 2. Wykaz firm świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych stałych i nieczystości płynnych na terenie gmin powiatu pruszkowskiego.

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Wykaz gmin objętych pozwoleniem	Rodzaj wywozonych odpadów	
			stałe	płynne
1.	„REMONDIS” Sp. z o.o. ul. Zawodzie 16 02-981 Warszawa	Pruszków, Raszyn, Brwinów, Michalowice, Nadarzyn Piastów	X	X
2.	„SITA Polska” Sp. z o.o. ul. Zawodzie 5 02-981 Warszawa	Pruszków, Raszyn, Brwinów, Michalowice, Nadarzyn Piastów	X	X

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Wykaz gmin objętych pozwoleniem	Rodzaj wywożonych odpadów	
			stałe	plynne
3.	„BYS” Wojciech Byśkiniewicz ul. Arkuszowa 43 01-934 Warszawa	Pruszków, Piastów, Raszyn, Brwinów, Michałowice, Nadarzyn	X	X
4.	„AMINEX” Sp. z o.o. Wólka Grodziska 33 05-825 Grodzisk Maz.	Pruszków, Raszyn, Brwinów, Michałowice	X	
5.	„EKO-HETMAN” Sp. z o.o. ul. Turystyczna 50 05-830 Nadarzyn	Pruszków, Raszyn, Michałowice, Nadarzyn Piastów	X	
6.	„SIR-COM” Wywóz Nieczystości Płynnych i Stałych Stanisław Zajączkowski ul. Krasieckiego 65 05-500 Nowa Iwiczna	Pruszków, Piastów, Raszyn, Brwinów, Michałowice, Nadarzyn	X	X
7.	„RUTKOWSKI” Tadeusz Rutkowski ul. Rzewuskiego 50 05-800 Pruszków	Pruszków	X	
8.	PU „HETMAN” Sp. z o.o. Al. Krakowska 110/114 02-256 Warszawa	Pruszków, Piastów, Raszyn, Michałowice, Nadarzyn Brwinów	X	X
9.	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o. ul. Bryły 6 05-800 Pruszków	Pruszków, Piastów, Raszyn, Brwinów, Michałowice, Nadarzyn	X	X
10.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawa Sp. z o.o. Ul. Obozowa 43 01-161 Warszawa	Pruszków, Piastów, Raszyn, Brwinów, Michałowice, Nadarzyn	X	X
11.	ARKAZEN, Zenon Ciarka Opacz Mała, ul. Czysła 9 05-816 Michałowice	Raszyn, Michałowice,	X	X
12.	P.H.U. JED-BEK Ul. Emancypantek 7/17 05-804 Pruszków	Raszyn, Michałowice	X	X
13.	JARPER Sp. z o.o. Kolonia Warszawska Al. Krakowska 108A 05-552 Wólka Kosowska	Raszyn, Michałowice	X	X

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Wykaz gmin objętych pozwoleniem	Rodzaj wywożonych odpadów	
			stałe	plynne
14.	ZGKiM Ul. Sportowa 29 05-825 Grodzisk Maz.	Brwinów	X	X
15.	Petroniusz Freilich Ul. Ludowa 7b 05-711 Milanówek	Michalowice	X	
16.	EKO-Dar Ul. Błońska 27 05-800 Pruszków	Michalowice	X	
17.	ALMAX Ul. Wrocławska 3 26-604 Radom	Nadarzyn	X	
18.	POLSUPER Sp. z o.o. Ul. Krakowskie Przedmieście 4/6 00-333 Warszawa	Nadarzyn Piasów	X	X
19.	EKOPOL Andrzej Wasik Faleny/ Nowe, ul. Droga Hrabaska 37 05-090 Raszyn	Raszyn	X	
20.	Usługi Asenizacyjne Kryszyrna Michalak Wyroda ul. Aksamińska 26 02-287 Warszawa	Raszyn		X
21.	Usługi Asenizacyjne, Leon Szelaż ul. Słowikowskiego 62a 05-090 Raszyn	Raszyn Nadarzyn Pruszków Brwinów		X
22.	Usługi Asenizacyjne, Andrzej Plaskota Sekocin Stary, ul. Łaziłowa 6 05-090 Raszyn	Raszyn		X
23.	Usługi Asenizacyjne, Andrzej Walczak Rybki, ul. Wesoła 18 05-090 Raszyn	Raszyn		X
24.	Usługi Asenizacyjne, Krzysztof Skiba ul. Łąkowa 5a 05-090 Raszyn	Raszyn		X
25.	Usługi Asenizacyjne, Jan Marchwicki ul. Osiedlowa 2a 05-830 Rusiec	Raszyn		X
26.	Usługi Asenizacyjne, Piotr Kinborowicz, ul. Pomorska 31 05-501 Piaseczno	Raszyn		X
27.	WC Serwis, Beata Bańska ul. Szybowa 2 41-808 Zabrze	Raszyn		X
28.	CLIPPER Sp. z o.o. ul. Muszkieterów 31 02-273 Warszawa	Raszyn Nadarzyn Pruszków Brwinów		X

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Wykaz gmin objętych pozwoleniem	Rodzaj wywozonych odpadów	
			stałe	plynne
29.	TOI TOI Polska Sp.z.o.o. ul. Plochocińska 29 03-044 Warszawa	Raszyn Pruszków Brwinów		X
30.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodno- Ściekowej GEA NOVA Sp.zo.o. ul. Gen. T. Kutrzeby 38 05-082 Stare Babice	Raszyn Pruszków Brwinów		X
31.	Anna Kuleta, ul. 3 maja 38, 05-806 Komorów	Nadarzyn Brwinów		X
32.	Slawomir Wieder, ul. Brzozowa 5a, 05-830 Kajetany	Nadarzyn		X
33.	Wiesław Ozimek ul. Powstańców 2/6, 05-800 Pruszków	Nadarzyn Pruszków Brwinów		X
34.	Wekon Paweł Węgrowski, 05-555 Tarczyn, ul. Zarylna 5	Nadarzyn		X
35.	Andrzej Rybicki Ul. Orzeszkowej 9, 05-840 Brwinów	Nadarzyn Brwinów		X
36.	Firma Handlowo-Usługowa „WILK”, Krupia Wółka, ul. Zalesie Górne	Nadarzyn	X	
37.	MPK Sp. z o.o. ul. Kolobrzaska 5, 07-401 Ostrołęka	Nadarzyn Piasów	X	
38.	Krzysztof Król Wywóz nieczystości Płynnych Ul. Wojska Polskiego 123, 05-822 Milanówek	Pruszków Brwinów		X
39.	Wywóz Nieczystości Płynnych Sebastian Wisniewski, ul. Zacisze 3, 05-800 Pruszków	Pruszków Brwinów		X
40.	EKO-POL Rogala & Baran Sp. Jawna, ul. Prądzynskiego 11, 01-222 Warszawa	Pruszków	X	
41.	P.P.H.U „LEKARO” Jolanta Zagórska, Wola 70 A, 05-408 Glinianka	Pruszków	X	
42.	AG COMPLEX Sp. z o.o. ul. Marywilska 44, Warszawa	Brwinów	X	
43.	ZUK przy UMIG Błonie ul. Poniatowskiego 12B, Błonie	Brwinów	X	
44.	Wywóz nieczystości Stanisław Olkowski ul. Żytnia 16, 05-822 Milanówek	Brwinów	X	X
45.	Jar – Jan Wywóz nieczystości stałych ul. Łukasiewicza 33/13, 05-820 Piasów	Brwinów	X	
46.	SEN-MARC Marek Senkowski ul. Krótka 2b, 05-822 Milanówek	Brwinów	X	
47.	Agencja Ochrony Środowiska EKOPARK Sp. J. ul. Gen. Okulickiego 4, 05-500 Piaseczno	Brwinów	X	
48.	Zakład Usług Wielobranżowych Jolanta Generaczyk ul. Wiejska 13, 05-805 Orębusy	Brwinów	X	
49.	Andrzej Wali Domaniewek 21, 05-840 Brwinów	Brwinów		X

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Wykaz gmin objętych pozwoleniem	Rodzaj wywozonych odpadów	
			stałe	plynne
50.	Wiesław Nowakowski ul. Średnia 22, 05-822 Milanówek	Brwinów		X
51.	Maria Borkowska ul. Długa 44/8, 05-822 Milanówek	Brwinów		X
52.	Stanisław Strzeziński ul. Wiejska 29, 05-805 Otrębusy	Brwinów		X
53.	Andrzej Soliwoda ul. Kalinowa 4, 05-822 Milanówek	Brwinów		X
54.	Wywóz nieczystości płynnych Z. i Sł. Wojciechowscy s.c. ul. Kazimierzowska 28, 05-822 Milanówek	Brwinów		X
55.	Firma Usługowo-Transportowa Wiesław Lewandowski ul. Płocka 18, 05-825 Grodzisk Maz.	Brwinów		X
56.	„EKO-GWARANT” Angelika Kielak ul. Wiejska 3, 05-822 Milanówek	Brwinów		X
57.	Wywóz nieczystości płynnych Zbigniew Nastaziak ul. Sadowa 4/11, 05-825 Grodzisk Maz.	Brwinów		X
58.	MIKO – TRANS Stanisław Borek Książenice, ul. Mazowiecka 124	Brwinów		X
59.	EKO – TRANS Adam Chala Kałęczyn, ul. Przesmyk 31, 05-825 Grodzisk Maz.	Brwinów		X
60.	PHU Rafał Wali Domaniewek 21, 05-840 Brwinów	Brwinów		X
61.	MPWiK w Błoniu Sp. z o.o. ul. Towarowa 5, 05-870 Błonie	Brwinów		X
62.	PRIMA s.c. Andrzej Piotrowski marta Piotrowska ul. Kolobrzaska 5, 07-401 Ostrołęka	Piaszów	X	

2.2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi w ujęciu statystycznym.

Z ankiet sporządzanych przez gminy i przekazywanych do WUS i WIOŚ wynika, iż na terenie Powiatu Pruszkowskiego wytworzono następujące ilości odpadów komunalnych

Tabela 3. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu Powiatu Pruszkowskiego w latach 2007-2010 wg ankiet z gmin.

Gmina	ODPADY KOMUNALNE OGÓLEM								masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie Mg			
	zebrane odpady komunalne Mg											
	ogółem				zmieszane				2007	2008	2009	2010
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010				
Pruszków	21 284,90	19 809,20	23 249,996	24 560,68	18 193,00	17 704,78	21 045,293	22 230,40	3 098,95	2 805,77	2 249,706	2 330,28
Brwinów	6 054,60	4 732,80	7 019,62	6 049,73	3 778,30	3 461,60	4 975,62	4 718,86	1 436,18	1 271,69	2 044,0	1 330,86
Michałowice	8 637,89	9 410,13	1 1846,9	9 065,15	6 685,014	5 616,39	10 306,33	8 311,97	3 051,04	3 205,99	1 540,57	753,178
Nadarzyn	6 132,12	6 429,50	7 774,88	7 083,53	5 744,77	5 988,73	6 907,115	7 083,53	510,90	449,90	867,765	1 538,28
Piastów	8 418,75	8 153,705	10 991,71	7 520,037	7 784,63	7 130,896	10 024,992	6 927,79	292,13	486,139	966,718	592,2472
Raszyn	12 456,01	13 891,79		8 642,02	11 411,76	12 218,88		6 262,03	1 074,45	1 697,60		2 379,992
Razem	62,984.27	62,427.12	bd	64 459,42	53,597.47	52,121.28	55 534,58	55 534,58	9463.65	9917.09		8 924,84

W 2010 roku zebrano z terenu powiatu 64 459,42 Mg odpadów komunalnych, w tym:

- 55 534, 58 Mg odpadów komunalnych zmieszanych z gospodarstw domowych i infrastruktury,
- 8 924,84 Mg odpadów z selektywnej zbiórki.

Wzrost ilości zbieranych odpadów w ostatnich latach wynika przede wszystkim z:

- systematycznego zwiększania się liczby ludności zamieszkującej gminę, w tym także osób nie zameldowanych,
- stale poprawiającej się sytuacji ekonomicznej gminy i jej mieszkańców,
- zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, co skutkuje podpisywaniem umów na wywóz odpadów.

Struktura ludności w powiecie pruskowskim w latach 2009-2010 według danych WUIS przedstawia się następująco:

Rok 2009	148 619
W miastach:	91 184
Na wsi:	57 435
Rok 2010	150 270
W miastach:	91 848
Na wsi:	58 422

Wskaźnik zbieranych odpadów na jednego mieszkańca latach 2007 – 2010 kształtował się następująco:

- 427 kg/M/rok w 2007 roku,
- 419 kg/M/rok w 2008 roku,
- 403 kg/m/rok w 2009 roku,
- 430 kg/M/rok w 2010 roku.

Pomimo znacznego wzrostu ilości zbieranych odpadów oraz objęcia prawie 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką, część strumienia odpadów w dalszym ciągu pozostaje poza ewidencją. W pewnej części odpady te są zagospodarowywane przez mieszkańców we własnym zakresie, np. do skarmiania zwierząt lub do kompostowania na terenie własnych posesji, a część z nich zostaje przekazana innym osobom lub podmiotom (na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie listy rodzajów

odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami oraz dopuszczalnych metod ich odzysku – Dz. U. Nr 75, poz. 527 z dnia 4 maja 2006 r.).

Nie można jednak wykluczyć, że niewielka część strumienia wytwarzanych na terenie gminy odpadów jest spalana w paleniskach domowych lub na powierzchni ziemi, usuwana nielegalnie na tzw. „dzikie wysypiska” lub podrzucana do koszy ulicznych na terenie poszczególnych miejscowości w gminie. Z powodu dużej mobilności, część mieszkańców może wywozić swoje odpady i wyrzucać je do ogólnodostępnych pojemników w innych gminach.

Poniżej przedstawiono dane uzyskane z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego. Z analizy przedstawionych wartości wynika, iż mimo znacznej poprawy rejestracji nie wszystkie zebrane odpady zostały zarejestrowane w bazie danych.

Tabela 4. Ilość i rodzaje odpadów komunalnych zebranych i zagospodarowanych na terenie Powiatu Pruszkowskiego w latach 2009-2010.

Kod	Odpady zebrane		Proces	Zagospodarowanie	
	Masa [Mg]			Masa [Mg]	
	2009	2010		2009	2010
200101	4193,9	5,68	R15	917	0
			R1	0	0,2
			Suma	917	0,2
200102	0	0	R15	410,41	0
200139	0	0	R15	267,56	0
200201	30,92	21,43	R14	829,93	2,9
			R15	72081	0
200301	74160,03	76,16	R14	2079,03	3647,51
			Suma	74160,03	3647,51
			D5	1299,58	-
Ogółem	78384,85	103,27	Ogółem	75459,61	3663,81

Na potrzeby analizy do kategorii odpady komunalne zostały zaliczone odpady o następujących kodach:

20 01	Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (z wyłączeniem 15 01)
20 01 01	Papier i tektura
20 01 02	Szkló
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
20 01 10	Odzież
20 01 11	Tekstylia
20 01 13*	Rożpuszczalniki
20 01 14*	Kwasy
20 01 15*	Alkalia
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice zawierające substancje niebezpieczne
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne
20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29
20 01 31*	Leki cytostyczne i cytostatyczne
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne
20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37
20 01 39	Tworzywa szluczne
20 01 40	Metale
20 01 41	Odpady zmiotek wentylacyjnych
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny
20 02	Odpady z ogrodów i parków (w tym z cementarzy)
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji
20 03	Inne odpady komunalne
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
20 03 02	Odpady z targowisk
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów
20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach

Informacje o ilościach odebranych odpadów komunalnych, a także o sposobach gospodarowania odpadami uzyskano z trzech źródeł danych:

1. Wojewódzka Baza Danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie (WBD),
2. Główny Urząd Statystyczny,
3. ankietyzacja gmin powiatu.

Z roku na rok wzrasta odsetek odpadów poddanych procesom odzysku, co jest zasługą rozwoju selektywnej zbiórki odpadów i przekazywania odpadów do Zakładów Zagospodarowania Odpadów w celu poddania ich przetworzeniu.

Podstawowym procesem unieszkodliwiania odpadów komunalnych zebranych z terenu Powiatu Pruszkowskiego był proces D5. (składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne).

Z ankiet sporządzonych przez gminy wynika, najwięcej odpadów kierowanych jest na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętnych „Żbikowska Góra” w Pruszkowie.

Pozostałe składowiska na które kierowane SA odpady do unieszkodliwiania metodą D5 trafiła na inne wysypiska m.in.:

- Składowisko odpadów komunalnych w Radomiu - Wincentów, eksploatowane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe „RADKOM” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Witosza 76, 26-600 Radom;
- Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Grabowiec, gmina Słubice, zarządzane przez Wójta Gminy Słubice z siedzibą przy ul. Płockiej 32, 09-533 Słubice;
- Składowisko odpadów w Uniszkach Cegielnia, gmina Wieczfnia Kościelna, zarządzane przez Zakład Usług Komunalnych USKOM Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Płockiej 102, 06-500 Mława;
- Składowisko odpadów w Krzyżówce, gmina Radziejowice, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Żyrardów” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Czystej 5, 96-300 Żyrardów;
- Składowisko odpadów komunalnych „Lubna”, 05-532 Baniocha, gm. Góra Kalwaria-przeznaczone do rekultywacji były składowiska odpadów komunalnych.

Natomiast procesy unieszkodliwiania odpadów z terenu Powiatu z wyłączeniem składowania odbywały się w następujących miejscach:

- Packprofil Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Zakładowa 3, 47-110 Kolonowskie;
- P.P.H.U. EKO-POL z siedzibą przy Al. Lotników 1, 21-040 Świdnik;
- Jawa Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. 3-go Maja 128, 42-360 Poraj;
- Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/Plocka Sp. z o.o. z siedzibą Kobierniki 42, 09-413 Sikórz;
- Spółka Utylizacji i Waloryzacji Odpadów- Paliw Zastępcze SITTA RADOM Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Witosa 76, 26-600 Radom;
- Starpol Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Kluczborskiej 29, 41-500 Chorzów.

Podstawowym procesem odzysku odpadów komunalnych zebranych z terenu Powiatu Pruszkowskiego był proces R 15 (przetwarzanie w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu).

Zebrane odpady były poddawane procesowi odzysku m.in. w następujących miejscach:

- Packprofil Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Zakładowa 3, 47-110 Kolonowskie;
- Spółka Utylizacji i Waloryzacji Odpadów - Paliwa Zastępcze SITTA RADOM Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Witosa 76, 26-600 Radom;
- Starpol Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Kluczborskiej 29, 41-500 Chorzów
- Kompostownia Odpadów Komunalnych w Grodzisku Mazowieckim przy ul. Chrzamowskiej, zarządzanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Grodzisk Mazowiecki z siedzibą przy ul. Sportowej 29, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
- Saria Polska Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Pańskiej 73, 00-834 Warszawa z oddziałem w Długim Boroku, 2-140 Świętajno.

2.3. Odpady z sektora gospodarczego w powiecie pruszkowskim.

Zakres informacji zawartych w sprawozdaniu z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami z wyłączeniem odpadów komunalnych, powinien obejmować dane dotyczące stanu gospodarki odpadami, w tym:

- a) rodzaju, ilości i źródeł powstawania odpadów ,
- b) rodzaju i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,

- c) rodzaju i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
- d) istniejących systemów zbierania odpadów.

2.3.1. Ilości i rodzaje odpadów wytworzonych i zagospodarowanych - stan gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym.

Zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska. Zapewnienie bezpiecznego dla zdrowia ludzi usunięcia wyrobów zawierających azbest i zdeponowania ich na wyznaczonych składowiskach w sposób eliminujący ich negatywne oddziaływanie, zapewnienia odzysku i recyklingu zużytych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, zapewnieniu odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, minimalizacji ilości powstawania specyficznych odpadów medycznych wymagających szczególnych metod unieszkodliwiania na drodze termicznego przekształcania.

Poniżej przedstawiono informacje odnoszące się do gospodarki odpadami innymi niż komunalne na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

W latach 2009-2010 na terenie Powiatu Pruszkowskiego wytworzono łącznie ok.:

- 142 Mg odpadów medycznych,
- 123 Mg odpady azbestowe,
- 113 Mg odpadów zużytych opon,
- 324 Mg olejów odpadowych,
- 64 Mg odpadów akumulatorów i baterii,
- 1 Mg odpadów zawierających PCB,
- brak odpadów zawierających pestycydy.

Dane dotyczące ilości poszczególnych rodzajów odpadów oszacowane wg danych z WSO na terenie Powiatu Pruszkowskiego w latach 2007-2009 znacznie różnią się od danych otrzymanych z gmin powiatu, co może być spowodowane brakiem odpowiedniej sprawozdawczości.

Określone w powiatowym planie gospodarki odpadami z 2004 r. zadania z gospodarki odpadami w miarę możliwości zostały zrealizowane, niemniej jednak wymagają one udoskonalenia. Ujednolicenia wymagają przede wszystkim zbiórka poszczególnych rodzajów odpadów ze względu na osiągnięcie wymaganych prawem określonych poziomów odzysku

oraz monitorowanie ilości zbieranych odpadów w celu uzyskania rzetelnej ewidencji odpadów.

W tabelach 5 i 6 przedstawiono ilości wytworzonych oraz odzyskiwanych i unieszkodliwionych odpadów na terenie Powiatu Pruszkowskiego w latach 2007-2009 w sektorze gospodarczym, w rozdzieniu na poszczególne rodzaje odpadów. Kod odpadów jest określeniem rodzaju odpadów według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206). Masa odpadów jest określona na podstawie informacji zawartych w wojewódzkiej bazie danych prowadzonej przez marszałka województwa.

Tabela 5. Ilość i rodzaje odpadów, które podlegają odrębnym przepisom prawnym wytworzonych i zagospodarowanych na terenie powiatu w okresie sprawozdawczym.

Odpady zawierające PCB

Kod	Wytwarzanie odpadów	
	Masa [Mg]	
2009	2010	
Odpady zawierające PCB		
160209*	0,842	0,187

PCB czyli polichlorowane bifenyly (polichlorowane dwufenyly) zaliczane są do trwałych zanieczyszczeń organicznych, stwarzających szczególne zagrożenie dla organizmów żywych i środowiska. Ze względu na swoje właściwości PCB (ciecze niepalne, o bardzo dobrych własnościach dielektrycznych, odporne na działanie odczynników chemicznych) znalazły liczne zastosowania, szczególnie tam, gdzie nie mogły być wykorzystane tradycyjne oleje mineralne.

PCB były szeroko stosowane jako: podstawowe składniki cieczy izolacyjnych do napędzania transformatorów i kondensatorów, płyny hydrauliczne, dodatki do farb i lakierów, plastyfikatory do tworzyw sztucznych, środki konserwujące i impregnujące. Zgodnie z obowiązującymi przepisami należy całkowicie wyeliminować PCB ze środowiska.

W/w odpady wytwarzane są w ilościach podanych w Tabeli, natomiast zagospodarowywane są poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Oleje odpadowe

kod	Wytwarzanie odpadów	
	2009	2010
Oleje odpadowe		
130110*	2,931	5,41
130113*	0,18	0,617
130204*	0,925	0,77
130205*	21,8523	29,615
130206*	6,58	0,82
130207*	18,055	6,916
130208*	64,0508	71,841
130306*	0,39	0
130307*	0	92,81
130701*	0,2528	0,051
Ogółem	115,2169	208,85

Oleje odpadowe, w tym oleje smarowe lub przemysłowe, w szczególności zużyte oleje silników spaliniowych i oleje przekładniowe, a także oleje hydrauliczne stanowią grupę 13.

Źródłami powstawania olejów odpadowych są przemysł oraz motoryzacja.

W/w odpady zagospodarowywane są poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Akumulatory i baterie

kod	Wytwarzanie odpadów	
	2009	2010
Zużyte baterie i akumulatory		
160601*	16,485	45,514
160602*	0,057	0,023
160604	0,1508	0,9849
160605	0,29	0,405
Ogółem	16,9828	46,9269

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) odpadowe baterie i akumulatory zostały sklasyfikowane jako podgrupa 16 06. Baterie i akumulatory ołowione stanowią 90%

całkowitej masy odpadów z tej podgrupy i wytwarzane są głównie w transporcie. Wytwórcami odpadowych akumulatorów są podmioty gospodarcze oraz indywidualni użytkownicy samochodów. Pozostałe 10% akumulatorów ołowionych stanowią źródła zasilania awaryjnego instalacji elektrycznej i sygnalizacyjnej urządzeń w energetyce, telekomunikacji, górnictwie oraz źródła zasilania wózków akumulatorowych, transportowych, podnośników itp.

W/w odpady są zagospodarowywane poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Odpady azbestowe

kod	Wytwarzanie odpadów	
	Masa [Mg]	
	2009	2010
Odpady zawierające azbest		
160111*	0	0,008
170601*	37,48	0
170605*	1,365	84,599
Ogółem	38,845	84,607

Odpady azbestowe w zakresie unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest gminy posiadają ustawowo określone zadanie inwentaryzowania tych odpadów oraz przekazywania danych do marszałka województwa i właściwego inspektoratu nadzoru budowlanego. Demontaż materiałów zawierających azbest może prowadzić podmiot posiadający stosowną decyzję właściwego Starosty.

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego tego typu prace może wykonywać ok. 50 podmiotów. Aktualny wykaz firm dostępny jest w siedzibie starostwa oraz na stronie internetowej powiatu.

Oszacowano, że ilość wytworzonych odpadów azbestowych w powiecie pruszkowskim w latach 2007-2009 wynosiła 203 Mg (wg WSO).

Odpady azbestowe są wywożone z terenu Powiatu i składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Przeterminowane środki ochrony roślin

Aktualnie w Powiecie nie ma zinventaryzowanych przeterminowanych środków ochrony roślin oraz tym samym w/w odpady nie są zagospodarowywane na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

Odpady elektryczne i elektroniczne

kod	Wytworzenie odpadów		Oznaczenie procesu	Odzysk	
	Masa [Mg]	2010		Masa [Mg]	2010
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny					
160209*	0,842	0,187	-	0	0
160211*	1,225	0,558	-	0	0
160213*	6,1652	9,7342	-	0	0
160214	22,5376	232,2457	R14	7,363	8,641
200121*	0,08	0,014	-	0	0
200136	0	1,035	-	0	0
Ogółem	30,8498	243,7739		7,363	8,641

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne generalnie pochodzą z dwóch źródeł: gospodarstw domowych oraz obiektów infrastruktury. Na terenie Powiatu Pruszkowskiego zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzona jest w specjalnie do tego celu wyznaczonych punktach. Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym sprzedawca detaliczny i sprzedawca hurtowy są obowiązani przy sprzedaży sprzętu przeznaczzonego dla gospodarstw domowych do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu w ilości nie większej niż sprzedawany nowy sprzęt, jeżeli zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju.

W/w odpady w większości zagospodarowywane są poza terenem Powiatu Pruszkowskiego. W instalacjach w Powiecie odzyskiwane są jedynie odpady o kodzie 16 02 14 (Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 160209 do 160213) metodą R14.

Wyeksploatowane pojazdy

kod	Wytwarzanie odpadów		Oznaczenie procesu	Odzysk	
	Masa [Mg]			Masa [Mg]	
	2009	2010		2009	2010
Pojazdy wycofane z eksploatacji					
160104*	0	0		546,235	454,155
160106	0	0,001		18,305	14,42
Ogółem	0	0,001		564,54	468,575

Wraki samochodów zawierają złom stalowy, ale także: zużyte oleje, płyny chłodnicze, zużyte akumulatory, zużyte opony, szkło i tworzywa sztuczne. Większość tych elementów można odzyskać z odpadów jako surowiec wtórny. Materiały przeznaczone do recyklingu stanowią około 85% masy wraku samochodowego.

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego znajdują się dwie Stacje Demontażu Pojazdów:

- „Auto-Złom-Szrot” Wojciech Fabian, Pruszków, ul. Wiejska 11A;
- „OS-STAL” Sebastian Olszański, Pruszków, ul. Błonańska 10.

W Powiecie nie prowadzi się unieszkodliwiania pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Medyczne i weterynaryjne

kod	Wytwarzanie odpadów		Oznaczenie procesu	Odzysk	
	Masa [Mg]			Masa [Mg]	
	2009	2010		2009	2010
Odpadły medyczne					
180101	0,0072			0,0584	
180102*	0,0925			0,1156	
180103*	54,7468			78,668	
180104	0			0,5725	
180106*	1,0333			1,4191	
180107	0,4			0,5807	
180108*	0			0,142	
180109	1,4912			3,0586	
Ogółem	57,771			84,6149	

		Wytwarzanie odpadów	
Kod	Masa [Mg]		
	2009		
Odpady weterynaryjne			
180202*	b. d.		0,5649

Odpady medyczne powstają we wszystkich placówkach medycznych działających na terenie Powiatu Pruszkowskiego w związku z udziałem świadczeń zdrowotnych oraz podczas prowadzenia badań i doświadczeń naukowych z zakresu medycyny. Miejscami powstawania odpadów medycznych są również przychodnie i ośrodki zdrowia oraz gabinety lekarskie. Odpady medyczne w Katalogu odpadów zostały zaklasyfikowane do grupy 18 01.

Do odpadów weterynaryjnych można zaliczyć odpady powstające w związku z badaniem i leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach. W katalogu odpadów zostały one zaklasyfikowane do grupy 18 02. W związku z brakiem bazy danych dotyczącej odpadów weterynaryjnych nie udało się oszacować ich wytworzonej ilości na terenie Powiatu Pruszkowskiego w roku 2009.

W/w odpady są zagospodarowywane poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Odpady materiałów wybuchowych

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego nie wytwarza się oraz nie prowadzi odzysku ani unieszkodliwiania odpadów materiałów wybuchowych.

Zużyte opony

kod	Wytwarzanie odpadów	
	Masa [Mg]	
2009		2010
Zużyte opony		
160103	48,817	64,718

Odpadów tego typu nie zalicza się do odpadów niebezpiecznych, a stopień ich niekorzystnego oddziaływania na środowisko nie jest szczególnie duży. Jednak ze względu na wagę problemu, gospodarka oponami wycofanymi z eksploatacji podlega szczególnym uregulowaniom prawnym.

W/w odpady są zagospodarowywane poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Oddpady opakowaniowe

kod	Wytworzenie odpadów		Oznaczenie procesu	Odzysk	
	Masa [Mg]			Masa [Mg]	
	2009	2010		2009	2010
Oddpady opakowaniowe					
150101	3494,4422	3012,1918	R15	441,94	0
			R15	692,78	0
150102	1333,2883	515,4020	R14	74,553	0
			R3	0,058	0,81
suma	1333,2883	515,4020		767,391	0,81
150103	296,2090	408,349	R14	13,29	1581
			R1	0	85,25
suma	296,2090	408,349		13,29	1666,25
150104	235,7448	266,5763	R15	3,55	0
150105	92,66	155,988	-	-	-
150106	23,46	12,428	R15	4273,2	0
			R5	880	0
150107	872,2511	15,312	R15	396,61	0
suma	872,2511	15,312		1276,61	0
150110*	20,0606	15,5707	-	-	-
150111*	0,458	0,3853	-	-	-
Ogółem	6368,574	4402,203		883,272	3334,12

W/w odpady w większości odzyskiwane są metodą R14 i R15. Nie prowadzi się unieszkodliwiania odpadów w opakowaniowych na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

Ilość i rodzaje pozostałych odpadów wytworzonych i zagospodarowanych na terenie Powiatu w okresie sprawozdawczym.

kod	Wytwarzanie odpadów		Oznaczenie procesu	Odzysk	
	Masa [Mg]			Masa [Mg]	
	2009	2010		2009	2010
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej					
170101	110,16	11999,97	R14	10	271,7
170103	0	3,915	-	-	-
170107	50,17	1605,35	R14	0	8,1
170182	2	2	R14	2	120
170201	9,877	47,313	-	-	-
170202	24,36	108,43	R5	30	0
170203	2,875	3,5714	-	-	-
170301	70,72	22	-	-	-
170302	0,3	7836,14	-	-	-
170380	0	208,9705	-	-	-
170401	28,946	3,1911	-	-	-
170402*	221,829	46,048	R4 R14	76,821 0	0 73,331
suma	221,829	46,048	-	76,821	73,331
170403	47,6	0	-	-	-
170404	0,3	0	-	-	-
170405	1033,5487	1334,193	R15	0	270,66
170407	189,723	177,773	-	-	-
170409*	0,0144	0,037	-	-	-
170411	8,3	2,623	-	-	-
170503*	0	2113,9	-	-	-
170504	316	140888,01	R14	3	0
170604	6,65	334,02	-	-	-
Ogółem	2123,373	166737,5		198,642	817,122
Komunalne osady ściekowe					
190805	11934,92	13034,67	R3	59,23	0

Dominującym procesem odzysku na terenie Powiatu Pruszkowskiego był proces R14 (inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części), oraz proces R15 (przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu).
Podsumowując na podstawie dostępnych danych stwierdzono, że procesom odzysku na terenie Powiatu Pruszkowskiego poddano łącznie:
Podsumowując na podstawie dostępnych danych stwierdzono, że procesom odzysku na terenie Powiatu Pruszkowskiego poddano łącznie:
- w 2009 r. 9604 Mg odpadów,
- w 2010 r. 4628 Mg odpadów.

Natomiast procesom odzysku w ujęciu rodzajów odpadów poddano łącznie w latach 2009-2010:

- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny 16 Mg;
- Pojazdy wycofane z eksploatacji 1033 Mg;
- Odpady opakowaniowe 12167 Mg;
- Odpady z budowy i remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej 1016 Mg
- Osady ściekowe 59 Mg.

3. STAN FORMALNO – PRAWNY INSTALACJI UNIESZKODLIWIANIA I ODZYSKU ODPADÓW.

3.1. Stan formalno – prawny składowisk odpadów.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne „Góra Zbikowska” zlokalizowane jest w Pruszkowie przy ul. Przejazdowej.

Składowisko powstało na początku lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Do roku 1964 obiekt nie miał uregulowanego statusu prawnego. Składowisko zostało usankcjonowane decyzją lokalizacyjną z wytyczeniem granic¹ wydaną przez Urząd Miejski w Pruszkowie w 1984 roku.

Wysokość bryły wynosi ok. 30 m n.p.t. Na składowisko dowożone były odpady w ilości średnio rocznie ok. 40 tys. m³.

¹ Decyzja UA-8331/1/60/84 z dnia 01 czerwca 1984 roku.

W roku 1998 opracowany został projekt budowlany rekultywacji składowiska. Projekt obejmował m.in. wstępne ukształtowanie bryły składowiska w kierunku złagodzenia nachylenia skarp bocznych bryły, końcowe ukształtowanie bryły składowiska, ujęcie wód odciekowych ze składowiska, wykonanie systemu odgazowania wraz z zagospodarowaniem gazu składowiskowego do wytwarzania energii elektrycznej.

W 2002 roku Starosta Pruszkowski decyzją² zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę dla częściowego ukształtowania bryły wschodniej składowiska (sektory S16 – S19). Zgodnie z zatwierdzonym projektem do kształtowania skarp składowiska miały być wykorzystane odpady komunalne.

W 2007 roku Starosta Pruszkowski decyzją³ zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę zbiornika bezodpływowego o pojemności 48 m³. W tym samym roku Starosta Pruszkowski kolejną decyzją⁴ zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę brodzika betonowego, uszczelnienie składowiska matą bentonitową i folią PEHD wraz z drenażem, rekultywację skarp w sektorach S1 do S17 i od S21 do S24, budowę wału ziemnego wokół kwatery rekultywacyjnej. Obie decyzje zostały zmienione decyzją⁵ Starosty Pruszkowskiego zatwierdzając zamienny projekt budowlany rekultywacji składowiska odpadów komunalnych.

W ramach inwestycji została wybudowana stopa bryły składowiska. Skarpy – wschodnia i południowo-wschodnia składowiska zostały ukształtowane poprzez dopielnięcie i kształtowanie kolejnych sektorów z wykorzystaniem odpadów komunalnych. Skarpy obsiano mieszanką roślin zadarniających i osłonowych. Odpady składowane są na wierzchowinie składowiska do wysokości 130 m n.p.m.

W 1998 roku wykonana została instalacja odgazowania bryły składowiska wraz z agregatem prądotwórczym. W chwili obecnej instalacja obejmuje 62 studnie i trzy agregaty prądotwórcze o mocy 250 kW każdy z rozdzielnią i synchronizatorem prądu.

Z uwagi na trudności proceduralne związane głównie z wykupem gruntów pod inwestycje oraz zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasza konieczność zaktualizowania rozwiązań projektowych co znacznie wydłużyło proces inwestycyjny. Obecnie obowiązujące zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego

² Decyzja nr 162/P/02 z dnia 3 września 2002 roku.

³ Decyzja z dnia 13 lutego 2007 roku nr 53/PR/07.

⁴ Decyzja z dnia 28 marca 2007 roku nr 104/PR/07.

⁵ Decyzja z dnia 23 maja 2007 roku nr 208/PR/07.

dla istniejącego składowiska narzucają konieczność prowadzenia rekultywacji w kierunku utworzenia strefy zieleni urządzonej z przeznaczeniem na funkcje rekreacyjne i sportowe.

W 2006 roku Wojewoda Mazowiecki decyzją zatwierdził instrukcję eksploatacji składowiska⁶.

W 2007 roku Wojewoda Mazowiecki decyzją udzielił pozwolenia zintegrowanego dla składowiska w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów⁷, zmienionego decyzją z dnia 11 czerwca 2010 r. Eksploatacja i rekultywacja instalacji prowadzona do 31 grudnia 2014 roku.

Prowadzone przez Miasto przy udziale środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prace rekultywacyjne polegają na kształtowaniu skarpu, przygotowywaniu warstwy rekultywacyjnej i wykonywaniu obsiewu zadarniającego.

Proces rekultywacji składowiska jest prowadzony następująco:

Rok 2007

W celu dostosowania składowiska do obowiązujących przepisów wykonano:

- Drenaż składowiska do odbioru wód odciekowych,
 - Rów opaskowy do zbierania wód opadowych,
 - Zbiorniki o pojemności 48m³ do zbierania wód odciekowych i opadowych zbieranych drenażem i rowem opaskowym.
- Wykonano rekultywację skarpu składowiska w sektorach S-18 do S-20 od strony wschodniej.

Rok 2008

Przeprowadzono rekultywację skarpu składowiska w sektorach S5-S10 (od ulicy Przejazdowej), polegającą na:

- uformowaniu skarpy,
- zabezpieczeniu skarpu przed erozją poprzez ułożenie kratownicy z kieszek z faszyny wiklinowej,
- obsypano skarpy warstwą ziemi urodzajnej,
- obsiano skarpy mieszaną rośliną zadarniającą,
- posadzono na wierzchowinie pas zieleni z drzew i krzewów..

Rok 2009

Przeprowadzono rekultywację skarpu składowiska w sektorach S21-S24 (od ulicy rzeki Utraty), polegającą na:

- uformowaniu skarpy,
- zabezpieczeniu skarpu przed erozją poprzez ułożenie kratownicy z kieszek z faszyny wiklinowej,

⁶ Decyzja z dnia 26 września 2006 roku znak WŚR.V.AT.6625/13/06.

⁷ Decyzja z dnia 28 czerwca 2007 roku znak WSR.I.KB/6640/19/07.

- obsypano skarpę warstwą ziemi urodzajnej,
- obsiano skarpy mieszanką roślin zadarniających,
- posadzono na wierzchołwie pas zieleni z drzew i krzewów..

Rok 2010

Wykonano rekultywację sektorów S-11 do S-14 w części powyżej drogi wjazdowej, która obejmowała:

- wyrównanie podstawy skarp w tych sektorach,
- wyprofilowanie i wyrównanie skarp,
- wykonanie kratownicy z faszyny wiklinowej w celu stabilizacji odkrywy ziemnej na skarpach oraz zabezpieczenie przed erozją,
- wykonanie warstwy okrywowej z ziemi żyznej,
- obsianie mieszanką zadarniającą,
- nasadzenie zieleni na trasie wzdłuż rekultywowanych sektorów

3.2. Pozostałe instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Sortownia odpadów komunalnych zlokalizowana na wydzielonym terenie bazy Miejskiego

Zakładu Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o. przy ul. Bryły 6.

Sortownia została wybudowana i oddana do użytku w 2005 roku. W 2009 roku Zakład wystąpił do Starosty Pruszkowskiego z wnioskiem o wydanie nowej decyzji w sprawie pozwolenia na wytworzenie odpadów i zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku (Decyzja Starosty Pruszkowskiego Nr 152/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r.) Sortownia posiada dwa ciągi technologiczne o wydajności 35 000 - 50 000 t/rok. W chwili obecnej oprócz odzysku w sortowni odpadów komunalnych prowadzony jest odzysk w komposterze produkcji PWO „EKOBUD” Sp. z o.o. we Włocławku (metoda odzysku R 3). Przepustowość instalacji wynosi ok. 3 000 Mg/rok. W listopadzie 2009 r. uruchomiono moduł paliwa alternatywnego. Przepustowość tej części instalacji wynosi 3,5 – 4 Mg/h. Rozbudowany ciąg technologiczny sortowni MZO umożliwia wyprodukowanie paliwa alternatywnego w ilości nawet 15 tys. ton w roku. W listopadzie 2010 r. MZO w Pruszkowie skończyło inwestycję polegającą na rozbudowie instalacji technologicznej sortowni o 2 sortery optoelektroniczne.

Sortownia odpadów (linia sortownicza typu SR3X2) usytuowana na terenie nieruchomości przy ul. Żblikowskiej 1 eksploatowana przez firmę EKO-TRANS z siedzibą w Pruszkowie przy ul. Komorowskiej 25.

Sortownia odpadów (linia do sortownia zmieszanych odpadów komunalnych/odpadów pochodzących ze zbiórki selektywnej) eksploatowana na terenie nieruchomości zlokalizowanej w Nadarzynie przy ul. Turystycznej na działkach nr ew. 465/2, 465/3 i 460 przez Przedsiębiorstwo Usługowe „HETMAN” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy Al. Krakowskiej 110/114.

Linia sortownicza jest przeznaczona do prowadzenia następujących procesów:

- segregacja odpadów komunalnych zmieszanych
- segregacja odpadów opakowaniowych zmieszanych
- separacja ferromagnetyków
- separacja metali kolorowych
- belowanie wysegregowanych surowców wtórnych na prasie belującej kanałowej.

Sortownia została oddana do użytku na przełomie 2010/2011 roku. W chwili obecnej linia sortownicza posiada zdolność przerobową 60 000 Mg/rok.

4. ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO W INSTALACJACH I POZA INSTALACJAMI NA TERENIE POWIATU PRUSZKOWSKIEGO

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego prowadzono odzysk odpadów z sektora

gospodarczego takich jak:

- zużyty sprzętu elektryczny i elektroniczny
- odpady opakowaniowe
- odpady z remontu, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej
- komunalne osady ściekowe.

Pozostałe odpady odzyskiwane i/lub unieszkodliwiane są poza terenem Powiatu Pruszkowskiego.

Z zamieszczone poniżej Tabeli 5 wynika, że jedynie niewielka ilość odpadów z sektora gospodarczego była poddawana procesom odzysku i unieszkodliwiania na terenie Powiatu Pruszkowskiego, a w większości była przekazywana do instalacji znajdujących się poza Powiatem.

Odpady PCB, oleje odpadowe, baterie i akumulatory, azbest, przeterminowane środki ochrony roślin, odpady medyczne i weterynaryjne, odpady materiałów wybuchowych, zużyte opony nie są zagospodarowywane na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

Tabela 5. Zagospodarowanie odpadów w instalacjach i poza instalacjami.

Kod	Zagospodarowanie odpadów na terenie powiatu					
	W instalacjach i urządzeniach		Poza instalacjami i urządzeniami		Ogółem	
	Masa [Mg]	2010	Masa [Mg]	2010		Masa [Mg]
2009						
Odpady podlegające odrębnym przepisom prawnym						
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny						
160214	0	0	7,363	0	7,363	0
Pojazdy wycofane z eksploatacji						
160104*	546,235	454,155	0	0	546,235	454,155
160106	18,305	14,42	0	0	18,305	14,42
suma	564,54	468,575	0	0	564,54	468,575
Odpady opakowaniowe						
150101	441,94	0	0	0	441,94	0
150102	767,391	0,081	0	0	767,391	0,081
150103	4,9	0	8,39	1581	13,29	1581
150104	3,55	0	0	0	3,55	0
150106	4273,2	0	0	0	4273,2	0
150107	1276,61	0	0	0	1276,61	0
suma	6767,591	0,081	8,39	1581	6775,981	1581,081
Odpady pozostałe						
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej						
170402	76,821	73,331	0	0	76,821	73,331
170405	0	270,66	0	0	0	270,66
suma	76,821	343,991	0	0	76,821	343,991
Komunalne osady ściekowe						
190805	59,23	0	0	0	59,23	0

Źródło: **WSO www.mazowia.pl/woj/, Wojewódzka Baza Odpadowa**

Wg. informacji przedstawionych powyżej wynika, że te odpady, które są odzyskiwane na terenie Powiatu Pruszkowskiego odzyskiwane są w przeważającej części w instalacjach. Natomiast odzysk odpadów na terenie Powiatu Pruszkowskiego poza instalacjami stanowi jedynie odsetek.

5. SYSTEM GOSPODARKI POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI ODPADÓW W POWIECIE PRUSZKOWSKIM.

Powiatowy Plan gospodarki Odpadami z 2004 r. zakłada rozszerzenie selektywnego systemu zbiórki poszczególnych rodzajów odpadów w sektorze komunalnym i w sektorze gospodarczym.

Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami powstającymi w sektorze komunalnym jest objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowaną zbiórką odpadów i wyeliminowaniem niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska. Ponadto niezbędne jest rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w wydzielonych z odpadów komunalnych oraz prowadzenie działań zmierzających do likwidacji „dzikich” składowisk odpadów.

Natomiast podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami powstającymi w sektorze gospodarczym jest zwiększenie udziału odzyskiwanych odpadów, wdrożenie systemów pełnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowywania.

Realizacja założeń zawartych w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami jest prowadzona na bieżąco. Trudności związane z realizacją zaplanowanych celów i działań ujętych w Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami spowodowane są przede wszystkim niewystarczającą ilością środków finansowych oraz niską świadomością i zaangażowaniem społeczeństwa na rzecz ochrony środowiska.

Przeważającym systemem odbioru odpadów komunalnych w gminach Powiatu Pruszkowskiego jest indywidualny system odbioru odpadów komunalnych (pojemnikowy), jednocześnie gminy prowadzą zbiórkę odpadów segregowanych u źródła do kolorowych worków oraz pojemników na wyselekcjonowane odpady. Natomiast wszystkie rodzaje odpadów powstających w sektorze gospodarczym na terenie Powiatu Pruszkowskiego będą odbierane przez przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami.

Na obszarze poszczególnych gmin Powiatu Pruszkowskiego założonym systemem zbiórki odpadów jest zbiórka:

- odpadów komunalnych segregowanych,
- odpadów ulegających biodegradacji,

- odpadów wielkogabarytowych,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- przeterminowanych leków,
- zużytych światełek,
- zużytych opon,
- odpadów z czyszczenia ulic i placów,
- odpadów komunalnych zmieszanych,
- olejów odpadowych,
- wyeksploatowanych pojazdów,
- odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarczego,
- odpadów innych niż niebezpieczne z sektora gospodarczego,
- odpadów zwłok zwierzęcych,
- odpadów budowlanych,
- odpadów azbestu.

Wobec powyższego, na podstawie informacji uzyskanych z poszczególnych gmin w/w system selektywnej zbiórki odpadów jest realizowany w większości gmin. Najlepiej funkcjonuje on w gminach: Pruszków, Piastów, Michałowice i Brwinów. Zbieranie odpadów ulegających biodegradacji realizowane jest w pełni jedynie w gminie Pruszków. Poprawę wymaga sytuacja w gminach: Raszyn i Nadarzyn, gdzie należy rozszerzyć zakres zbieranych odpadów dla pełnego wdrożenia selektywnej zbiórki odpadów.

Stroczony opis funkcjonującego systemu gospodarki odpadami stosowany w powiecie pruskowskim

1) Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

W Powiecie Pruskowskim selektywna zbiórka odpadów komunalnych w zabudowie jednorodzinnej oparta jest o system workowy, na pozostałym obszarze rozstawiono pojemniki z podziałem na kolory. Obecnie system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych obejmuje praktycznie cały powiat.

2) Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji

Opady powstające w wyniku pielęgnacji i utrzymania terenów zielonych znajdujących się na terenie Powiatu Pruszkowskiego są w większości przekazywane do kompostowni w Grodzisku Mazowieckim oraz Kompostowni Radiowo w Warszawie. W Pruszkowie prowadzi się na obszarach o zabudowie jednorodzinnej selektywną zbiórkę odpadów z ogrodów (trawy, liści).

Odysk odpadów ulegających biodegradacji jest realizowany, lecz wymaga ewidencjonowania i sukcesywnego organizowania, tak aby w roku 2010 uzyskać wskaźnik ilości odpadów przeznaczonych do składowania w wielkości nie przekraczającej 75%.

3) Zbiórka odpadów wielkogabarytowych

Niektóre gminy zdecydowały się wprowadzić system odbioru odpadów wielkogabarytowych bezpośrednio z mieszkania lub domu po wcześniejszym telefonicznym zgłoszeniu konieczności odbioru do urzędów, inne w określonym terminie oraz w trakcie przeprowadzanych akcji zbiórki.

W Planie przyjęto, że do zbiórki odpadów wielkogabarytowych stosowane będą następujące systemy:

- okresowy odbiór bezpośrednio od ich właścicieli;
- zorganizowanie warunków do zamówienia takiej usługi indywidualnie jako „usługa na telefon”.

Dla pełnego rozwiązania problemu gospodarowania odpadami wielkogabarytowymi planowano stworzyć możliwość indywidualnego dostarczania tych odpadów do Zakładów Zagospodarowania Odpadów w określone dni (np. raz w miesiącu).

5) Zbiórka odpadów z czyszczenia ulic i placów

Odpady z czyszczenia ulic i placów zbierane z terenu Powiatu Pruszkowskiego przekazywane są przez firmy prowadzącą prace czyszczące na składowisko odpadów komunalnych.

6) Zbiórka odpadów komunalnych zmieszanych

Odpady komunalne zmieszane zbierane są do worków oraz do pojemników, najczęściej wydzierżawianych przez firmy odbierające odpady, rozstawionych:

- na terenach posesji prywatnych najczęściej worki i pojemniki,
- na terenach osiedli w altankach śmieтниковych,

- na terenach jednostek organizacyjnych i zakładów najczęściej pojemniki;
- na terenie miasta do koszy ulicznych rozstawionych wzdłuż ciągów ulicznych oraz na terenach zieleni miejskiej.

7) Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

Usuwanie odpadów azbestowych z terenu gmin jest zadaniem wynikającym z Planów Gospodarki Odpadami poszczególnych gmin.

Powiat udziela osobom fizycznym dofinansowania ze środków budżetowych kosztów usuwania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie Powiatu Pruszkowskiego.

8) Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego prowadzona jest zbiórka odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Gminy podpisały porozumienie z podmiotami gospodarczymi (na przykład organizacjami odzysku), które bezpłatnie organizują w ustalonych terminach ruchome punktu zbiórki odpadów od mieszkańców gmin. Mieszkańcy mogą we wskazanych miejscach bezpłatnie oddać zużyty sprzęt.

9) Zbiórka zużytych baterii

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego prowadzona jest zorganizowana zbiórka zużytych baterii. Pojemniki rozstawione są w urzędach, szkołach oraz niektórych sklepach AGD i punktach napraw. Baterie odbierane są przez podmioty gospodarcze po telefonicznym zgłoszeniu takiej potrzeby.

10) Zbiórka zużytych akumulatorów

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego w/w odpady zbierane są przez punkty sprzedaży i stacje obsługi pojazdów, które posiadają odpowiednie zezwolenie.

11) Zbiórka przeterminowanych leków

Na terenie Powiatu Pruszkowskiego prowadzona jest zbiórka przeterminowanych leków. W kilkunastu miejscach na terenie powiatu rozstawione są pojemniki, do których mieszkańcy mogą bezpłatnie wrzucać niepotrzebne leki. Przeterminowane leki odbierane są przez podmioty gospodarcze po telefonicznym zgłoszeniu takiej potrzeby.

12) Zbiórka zużytych świetlówek

W niektórych gminach na terenie Powiatu Pruszkowskiego prowadzona jest zbiórka zużytych świetlówek. Świetlówki odbierane są razem ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w tych samych miejscach i terminach przez podmioty gospodarcze po telefonicznym zgłoszeniu takiej potrzeby.

13) Zbiórka zużytych opon

W dwóch gminach na terenie Powiatu Pruszkowskiego (Pruszków i Brwinów) prowadzona jest zbiórka zużytych opon. Na obszarze Pruszkowa zainteresowani mieszkańcy mogą zgłosić się do Urzędu Miasta i odpady te zostaną bezpłatnie usunięte. Zbiórka obsługiwana jest przez przedsiębiorstwo, z którym miasto ma podpisaną umowę. Oprócz zbiórki opon od mieszkańców wybrana firma zbiera opony porzucone na terenie miasta przez właścicieli pojazdów. Opony zebrane przekazywane są do cementowni. Na obszarze gminy Brwinów zużyte opony odbierane są bezpośrednio od mieszkańców.

14) Zbiórka olejów odpadowych

Oleje odpadowe powstające w wyniku działalności gospodarczej są zbierane przez podmioty posiadające zezwolenia na zbieranie i transport tego rodzaju odpadów i przekazywane do regeneracji lub unieszkodliwienia.

Odpady te są zbierane przez stacje obsługi pojazdów

15) Zbiórka wyeksploatowanych pojazdów

Na obszarze Powiatu Pruszkowskiego funkcjonuje jedna stacja demontażu wyeksploatowanych pojazdów:

- „Auto-Złom-Szrot” Wojciech Fabian, Pruszków, ul. Wiejska 11A.

16) Odpady zwłók zwierzęcych

Zwłoki zwierząt po zgłoszeniu takiej potrzeby przez Straż Miejską przekazywane są do Zbiornicy Sanitarnej Zwierząt Padłych w Mszczonowie.

17) Odpady budowlane

Plan przewiduje, że zbiórka i transportem odpadów budowlanych z miejsc ich powstania zajmować się będą:

- wytwórcy tych odpadów np. firmy budowlane, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe;

- specjalistyczne firmy zajmujące się zbiórką odpadów.

Na placu budowy odpady powinny być zbierane w oddzielnych miejscach (pojemnikach). Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu odzysku i unieszkodliwiania. Firmy budowlane wytwarzające odpady budowlane, mają obowiązki ich dalszego zagospodarowania. W przypadku braku możliwości wykorzystania tych odpadów w obrębie budowy lub posesji będą one przewożone do ZZO do dalszego przerobu.

18) Opady opakowaniowe

Plan przewiduje selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych „u źródła”. Cel ten jest z dużymi efektami realizowany i sukcesywnie rozszerzany. Odpady z terenu Gminy zbierane są selektywnie na terenie nieruchomości do worków lub pojemników i dostarczane na teren składowiska.

6. ILOŚĆ PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI W POWIECIE PRUSZKOWSKIM DZIAŁAJĄCH NA PODSTAWIE DECYZJI STAROSTY PRUSZKOWSKIEGO (ZADANIA STAROSTY PRUSZKOWSKIEGO W GOSPODARCE ODPADAMI).

W okresie sprawozdawczym (od 1 stycznia 2010 do 30 czerwca 2011 r.) wydano 106 decyzji administracyjnych oraz dokonano zmiany 24 zmian decyzji.

Tabela 6. Decyzje z zakresu gospodarki odpadami wydane przez Starostę Pruszkowskiego.

Decyzje z zakresu gospodarki odpadami 2010 r.				
L.p.	Rodzaj działalności	Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	W tym zmiana decyzji
1.	Wytwórca odpadów	Zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi	17	2
2.		Zezwolenie na zbieranie odpadów	4	1
3.	Zbieranie i/lub transport odpadów	Zezwolenie na zbieranie i transport odpadów	7	3
4.		Zezwolenie na transport odpadów	3	0

5.		Pozwolenie na wytworzenie odpadów	21	6
6.	Wytwórca odpadów	Pozwolenie na wytworzenie odpadów i zezwolenie na odzysk odpadów	3	2
7.		Pozwolenie na wytworzenie odpadów, odzysk odpadów i zbieranie odpadów	1	0
8.	Odzysk i/lub unieszkodliwianie odpadów	Zezwolenie na odzysk odpadów	2	0
9.	Odzysk i/lub unieszkodliwianie odpadów	Zezwolenie na odzysk odpadów i zbieranie odpadów	1	0

Decyzje z zakresu gospodarki odpadami do 30.VI.2011 r.				
L.p.	Rodzaj działalności	Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	W tym zmiana decyzji
1.	Wytwórca odpadów	Zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niezbezpiecznymi	9	1
2.	Zbieranie i/lub transport odpadów	Zezwolenie na zbieranie odpadów	8	0
3.		Zezwolenie na zbieranie i transport odpadów	2	1
4.		Zezwolenie na transport odpadów	7	1
5.	Wytwórca odpadów	Pozwolenie na wytworzenie odpadów	19	7
6.		Zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niezbezpiecznymi i odzysk odpadów	1	0
7.		Zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niezbezpiecznymi i zbieranie odpadów	1	0

7. DZIAŁANIA DOTYCZĄCE EDUKACJI EKOLOGICZNEJ ORAZ PODNOSENIENIA ŚWIADOMOŚCI MIESZKAŃCÓW NA TERENIE POWIATU PRUSZKOWSKIEGO.

W tabeli 9 przedstawiono w główne działania dotyczące podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu Pruszkowskiego.

Tabela 7. Działania na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami	Powiat Pruszkowski	Corocznie organizowana jest akcja „Sprzątania Świata”, zakup nagród w konkursach ekologicznych.
---	--------------------	---

	<p>Gmina Pruszków Konkurs zbiórki surowców wtórnych w szkołach, kalendarz przedstawiający system selektywnej zbiórki na terenie miasta dla szkół; ulotki informacyjne w ciągłej dyspozycji Wydziału Ochrony Środowiska; wszelkie informacje i działania związane z ochroną środowiska umieszczone na stronie internetowej podczas imprez okolicznościowych, dostępne ulotki informujące o prawidłowej segregacji odpadów oraz o możliwości pozbycia się baterii i przeterminowanych leków; kolorowanki dla najmłodszych mieszkańców, rozdawane ekotorby z nadrukami ElektroEko zachęcające do wyeliminowania reklamówek i oddawania w wyznaczone miejsca ZSEE, strona internetowa.</p> <p>Gmina Brwinów Coroczne pogadanki w szkołach,</p>
	<p>Gmina Raszyn Zbiórka makulatury w placówkach oświatowych, rozdanie 250szt. zgniatarek do butelek plastikowych i puszek aluminiowych mieszkańcom i szkołom, wraz z punktem informacyjnym w zakresie gospodarki odpadami i zbiórka makulatury w szkołach.</p>
	<p>Gmina Piastów Cyklicznie organizowany przez Klub NOVUS Konkurs dla dzieci i młodzieży o tematy ekologicznej „Zbięraj i wykorzystaj!”.</p>
	<p>Gmina Nadarzyn Edukacja ekologiczna w szkołach.</p>
	<p>Gmina Michałowice W lutym i w marcu 2009 Gmina Michałowice zorganizowała dla klas 0-3 szkół w Komorowie, Michałowicach i Nowej Wsi 90-cio minutowe zajęcia „EKO-Dzieciak”, poświęcone kształtowaniu podstawowych zachowań proekologicznych. Dla uczestników zajęć został zorganizowany został konkurs z nagrodami.</p>

Źródło: ankietyzacja gmin, powiatu i podmiotów gospodarczych

8. PODSUMOWANIE

- Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pruszkowskiego za okres od 1 stycznia 2010 roku do 30 czerwca 2011 roku jest dokumentem przedstawiającym stan realizacji celów i zadań z zakresu gospodarki odpadami na terenie powiatu.
- Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie powiatu pruszkowskiego wykazała, że działania wytyczone w Planie są w większości realizowane.
- W niektórych przypadkach brak było wiarygodnych danych dla oceny sytuacji w gospodarce odpadami i poziomu osiągnięcia zakładanych celów.
- Podjęto działania zmierzające do zwiększenia świadomości mieszkańców powiatu pruszkowskiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi. Działania te podejmowane są na szczeblu powiatowym i gminnym. Rozszerza się ich zakres, różnorodność i krąg odbiorców. Praktycznie w każdej gminie

zostały zrealizowane działania związane z edukacją ekologiczną w zakresie gospodarki odpadami.

- Analiza dostępnych danych wskazuje na stały wzrost ilości zebranych odpadów komunalnych w porównaniu z latami poprzednimi.
- Sprawozdawczość podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości nie jest dokładna i jednolita, w związku z czym ustalenie stanu aktualnego w gospodarce odpadami jest trudne.
- Podjęto działania w kierunku doskonalenia systemu selektywnego zbierania odpadów.
- Podjęmowane są działania zmierzające do eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów oraz likwidacji już powstałych „dzikich” wysypisk.
- Na terenie powiatu wprowadzono zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego, utworzono punkty stałego i czasowego zbierania odpadów tego rodzaju.
- Pojęte zostały działania w zakresie sukcesywnego usuwania azbestu.
- Do najbliższych do zrealizowania zadań na terenie powiatu pruszkowskiego należą:
 - działania w kierunku dalszego zwiększenia selektywnego zbierania i odzysku odpadów ulegających biodegradacji,
 - działania w kierunku dalszego zwiększenia selektywnego zbierania i odzysku odpadów wielkogabarytowych,
 - działania w kierunku dalszego zwiększenia selektywnego zbierania i odzysku odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Dla osiągnięcia zakładanych celów należy kontynuować akcje edukacyjno – informacyjne dla mieszkańców.
- Na poziomie gminnym konieczne jest usprawnienie systemu ewidencji zbieranych odpadów, poprzez rygorystyczne przestrzeganie składania przez podmioty zajmujące się zbieraniem odpadów komunalnych sprawozdań z prowadzonej na terenie działalności.